

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József tőrcser-ut) 4. Telefon: 151. Sürgönyvclm: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Megjelenik naponta reggel. Kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Fizetési árak: évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Cejfel több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarta szerint, ::

XLV. évfolyam, 89. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930. április hó 18

Gazdasági szovjetoffenzíva.

Sorban jelennek meg a lapokban a hírek, amelyek arról számolnak be, hogy a szovjet gazdasági összeköttetést létesít az egyes államokkal, kereskedelmi szerződéseket köt, képviselőket állít fel és megkezdi árucikkeinek exportálását. Legutóbb egész Középeurópában hatalmas feltűnést keltett az a hír, hogy Budapesten orosz kereskedelmi képviselőt állítanak fel és a szovjet nagymennyiségű fával árasztja el a magyar piacot. A hír főként Romániára nézve nagyjelentőségű, mert az erdélyi fatermelőknek egyik fontos piaca volt Magyarország és ha ezt elvesztik, érzékeny veszteséget szenvednek. Mindezek a jelek azt látják bizonyítani, hogy a szovjet megkezdte a gazdasági offenzívát, amelynek céljaira nézve tág tere nyílik a kombinációknak. Mert egy bizonyos: a főcél nem a kereskedelem, vagy az ipar fejlesztése.

Nagy elővigyázatosságot kell az államoknak tanusítaniok a szovjettel való összeköttetésekben. Könnyen felmerülhet az a gondolat, hogy a szovjet diktátorok, akik Középeurópában csak jelentéktelen eredményt tudnak elérni politikai propagandájukkal, mert a hatóságok éber vigyázata megakasztott minden felforgató törekvést, most gazdasági háborúval akariák aláakasztani a földalatti szervezetek akcióját. Ha minden államot elárasztanak árucikkeikkel, úgy megbénítják az exportot, ami könnyen egyes országok teljes gazdasági leromlásával járhat. Az orosz fának Középeurópába való bevonulása csak jelentéktelen előnyököt hoz magával, ellenben ulyosan sújtja úgy a magyar, mint a román fatermelést. Ugyanigy van ez a hallal is és a magyar haltermelők már előre is energikusan tiltakoznak minden olyan törekvés ellen, amely az orosz hal behozásával teljesen tönkretenné ezt az egész gazdasági réteget.

De más szempontból is óvatosságot igényel az oroszokkal való összeköttetés. A szovjet igen jól tudja, hogy Középeurópa államaiban a hatóságok minden eszközzel igyekeznek letörni a bolsevizmus propagandáját és a komitern vezérei könnyen arra a gondolatra juthattak, hogy a kereskedelmi képviselők létesítésével, megkönnyítik a felforgató eszmék exportálását is. Láthattuk Angliában, ahol az angol kormány a közvélemény nyomása alatt kénytelen volt minden összeköttetést hosszú időre megszakítani a szovjettel, mert kiderült, hogy a londoni kereskedelmi képviselő nem volt egyéb, mint a bolsevista propaganda főhadiszállása, a szovjet kémiszervezet székhelye. Párisban már évek óta követeli a közvélemény a szovjettel való összeköttetés megszakítását, mert aláaknázza ügynökeit segítségével az egész államot.

Vigyázni kell a szovjetre, még akkor is, ha közeledik és békés szándékait hangoztatja. Sőt ez esetben talán még fokozottabban kell vigyázni, mintha fenyegetőzne, mert a szovjet alattomos játéka már az egész világ megismerhette. A kommunista veszedelem elhárítására, mint már sokszor hangoztattuk e helyen, egy Antiszovjet Uniót kell létesíteni Európa politikai és gazdasági faktorainak és mindaddig, míg a mai állapotok uralkodnak Oroszországban, amíg Moszkvából irányítják az egész világ felborítására irányuló propagandát, addig egyetlen állam se tartson fenn összeköttetést Oroszországgal. Teljesen el kell szigetelni ezt az európai tüzfészket. Előtünk áll a mult példája, amely óvatosságra, vigyázatra int és ezt az intést egyetlen komoly, felelős tényezőnek sem szabad figyelmen kívül hagynia.

A megyék szövetségébe nem küldött magyar delegátust Aradmegye.

Elfogadták a megye 70 milliós költségvetését. — Pop C. István magyar beszéde a megyei választmány mai ülésén. — Nichin János dr. lett a megyei főjegyző.

(Arad, április 17.) Ma tartotta Aradmegye tanácsa ülését, Pop C. István kamarai elnök vezetésével. A mai ülés tárgysorozatán rendkívül fontos ügyek szerepeltek és ezért a tanácstagok csaknem teljes számban jelentek meg. A megnyitás és az előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása után sor került a választásokra. A mai ülésen töltötték be ugyanis választás utján a megyei főjegyzői és a közigazgatási szolgálati főnöki állásokat.

A választás során a megyei tanács 33 szavazattal, egyhangulag dr. Nichin Jánost választotta meg megyei főjegyzővé, ami előrelátható volt, miután a megye egész közvéleménye Nichin dr. mellett nyilatkozott meg. A közigazgatási szolgálat főnöki állásának betöltése ügyében megejtett szavazás eredménye meglepetést keltett, miután ezen állás legvalószínűbb jelöltje dr. Moisa György volt. A szavazás alkalmával Péter Viktor megyei tisztviselő 18 szavazattal győzött, míg dr. Moisa 15 szavazatot kapott. Az új szolgálati főnök is régi tisztviselője a megyének és állását felettesei meglegedésére töltötte be. A tanács a választás után véglegesítette állásában Petrutiu Iustin dr. megyei főügyészt.

Ezután megtörtént Lázár Ágoston dr., Aradmegye választmányának elnökének beiktatása. Pop C. István felolvasta a temesvári kormányzóság átiratát, amelyben közölte, hogy tudomásul veszi a választást és megerősíti állásában a választmány elnököt, akit néhány meleg szóval Pop C. István elnök iktat be hivatalába. Az installálás megtörténte után került tulajdonképpen sor a fontosabb pontokra. Elsősorban abban a kérdésben kellett dönteni a megyei tanácsnak, belép-e a megyei szövetségbe. Névszerinti szavazással döntöttek a kérdésben és egyhangulag elhatározták, miszerint Aradmegye belép a vármegyék szövetségébe. Ezután került sor arra, hogy a szövetség vezetőségébe őt tagot delegáljanak. Pop C. István ekkor magyarul szólalt fel és a kisebbségi tanácstagokhoz adressálta szavait.

— Azokban a tárgyalásokban, amelyek a megyei választást megelőzték — mondotta az elnök — és amelyekben együtt haladtunk a magyar és német kisebbséggel, még nem lehetett szó arról, milyen lesz a szövetségbe delegált tagok összeállítása. A magam részéről természetesnek találom, hogy a delegálandó öt tag közül egy magyar és egy német foglaljon helyet. Azonban az az elv vált uralkodóvá, hogy a megyék szindikátusába négy parlamenti képviselőt és egy földművelőt küldjenek ki, minden megyében így is történt. Ne vegyék tehát a kisebbségek ellenük irányulónak azt, ha az öttagn delegációban nem foglalnak helyet képviselők, mert azok az elvek, amelyeket a kisebbségek jogúrói eddig hangoztattak, továbbra is teljes épségben maradnak. Továbbra is egyetértő munkát akarok örökkel végezni.

A beszéd után megkezdődött a szavazás, amelynek eredményeképpen 20 szavazattal Pop C. István elnököt, Adam Miklós képviselőt, Cosma Mihály képviselőt és Draja János földművelőt, 27 szavazattal pedig Vlad Sándor képviselőt választották be a bizottságba, amely a megyei szövetségben képviselni fogja Aradmegyét.

A tárgysorozat következő pontja a megyei szervezési szabályrendelet volt. Az egyes pontokat elfogadták, csupán a főügyészi fizetésnél és hatáskörnél történtek felszólalások. Dr. Ursutiu Avram magasnak találja a főügyészi fizetést és követeli, vegyék be a szabályrendeletbe, hogy a főügyész köteles díjmentesen képviselni az egyes községeket pereikben, kivéve ha két község áll egymással szemben. Ennél a pontnál felszóltak dr. Bustea Corneli, dr. Borneas Gyula, Adam Miklós. Végül a fizetést változatlanul meghagyták, a köteleességek közé pedig beiktatták az Ursutiu által javasoltakat. A szervezési szabályrendelet elfogadása után a megyei tanács elismerését fejezte ki Lázár Ágoston dr. választmányi elnöknek a szabályrendelet elkészítéséért, miután Aradmegye az első, amely ezt létrehozta, majd Pop C. István elnök délután három órára elhalasztotta a tanácsülés folytatását.

A tanács délutáni ülésén a megye költségvetését tárgyalták le. A költségvetést, amelynek végösszege 73 millió, kisebb módosításokkal elfogadták. Vavian Traian esperes javaslatára a tanács az egyházi propaganda segélyezésére vonatkozó alapot 150.000 lejről 200.000 lejre emelte fel. Borneas Gyula dr. javaslatára pedig a Mezőgazdasági Kamara szubvencióját 300.000 lejről egy millió lejre emelte fel. Miután a megyei kórház ismét az állam terhére ment át, az itt felszabadult hét millió lejt a borosjenői kórház modernizálására utalták át. A napidíjak megállapításánál a megyei tanács elhatározta, hogy a tanácsülések alkalmával a vidéki tanácstagok 400 lej napidíjat kapnak és költségeiket fedezik. Az állandó választmány tagjai 500 lej napidíjat kapnak, abban az esetben pedig, ha vidéki kiküldetést biznak rájuk, a napidíj 900 lej és ezenkívül fedezik összes költségeiket.

A költségvetési vita lezajlásával Pop C. István javaslatára a tanács kimondotta, hogy a jövőben a főszolgabíráknak is részt kell venniük a tanácsüléseken. Ezzel véget ért a mai tanácsülés, amelynek végeztével Pop C. István elnök zárószavaiban románul, magyarul és németül kellemes húsvéti ünnepeket kívánt a tanács tagjainak.

Nem sikerült a párisi kommunisták május elsejei főpróbája.

Párisból jelentik: A kommunisták ma nagy tüntetést akartak rendezni, amely bevezetése lett volna a május elsejei „nagy csatának”. A párt felhívást intézett a földmunkásokhoz és az építőmunkásokhoz, hogy lépjenek sztrájkba. A felhívásnak azonban csak a földmunkások tettek eleget. Az építőmunkások tovább folytatták a munkát. Napközben lényegtelen incidenseken kívül komolyabb összetűzésre nem került sor sehol.

Kommunista agitáció az angol kaszárnyákban.

Interpelláció az angol alsóházban az orosz emigránsok offenzív tervéről. — A kormány veszélytelennek tartja a bolsevik agitációt.

Londonból jelentik: Az alsóház szocialista képviselői ma interpellációt intéztek a kormányhoz, amelyben megkérdezték, mennyiben felel meg a valóságnak, hogy

az orosz nacionalista körök el akarják rabolni az orosz követség tagjait.

A belügyminiszter kijelentette, hogy ezeket a híreket ő maga is olvasta a sajtóban, de ezeknek semmi komolyabb alapjuk nincsen.

Londonból jelentik: Az alsóházban Short belügyi államtitkár egy interpellációra kijelentette, hogy a kormánynak tudomása van arról, hogy

az egyes kaszárnyákban kommunista agitáció folyik.

Ez azonban annyira jelentéktelen, hogy a hadügyminiszterrel egyetértve, úgy határoztak, hogy az agitátorok ellen nem járnak el.

A Graf Zeppelin megérkezett Friedrichshafenbe.

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin ma este 6 óra 50 perckor Szevillából jövet, megjelent a város felett és az esős és vi-

haros idő dacára 7 órakor sikeresen leszállt a repülőtéren.

Vérbeáztatott zászló alatt temették el az indiai felkelés egyik áldozatát.

Ghandi: „Tudom, nem sokára engem is elnémitanak.” — Európai ruhába öltöztetett számmal tüntetnek az európai szövet ellen. — Ghandi felesége megkoszorúzta az elítélteket.

Londonból jelentik: A caraci-i véres tüntetésnek második hindu áldozatát ma temették el. A temetésen a hindu nacionalisták vérbeáztatott lobogóval jelennek meg. Ghandi egyik nyilatkozatában azt mondja, hogy a kormány elősegíti a küzdelem győzelmes végét, mert az ellenállás ma erősebb, mint valaha. A kormány a nyílt erőszak útjára lépett. Az erószak a hindu nép nagyjait is áldozatul követeli.

— Tudom, — mondotta — hogy engem is nemsokára elnémitanak, kacsavárnak bezemből minden eszközt. Hitemet azonban nem veszitem el, mert győzelmünket nem az emberek, hanem az Isten dönti el.

Ghandi nem engedte, hogy a nacionalista kongresszus elnökevé válasszák, hanem javaslatára a letartóztatott Javarlah Nehru atyja, Motila Nehru lett az elnök. A caraci-i tüntetés

hat vezetőjét 6—24 évi börtönre ítélték. Bombay uccán európai ruhába öltöztetett számmarokat vezetnek és így tüntetnek az európai szövet ellen. Ghandi szombaton Baritoliba utazik.

Londonból jelentik: Az indiai Suratban a bíróság két nacionalista felett ítélezett, akik a sőtörvényt megszegték. A nacionalistákat egy évi fogsággal sújtotta a bíróság. Az ítélet indokolása az, hogy Indiában valóságos törvényszegési járvány uralkodik és elrettentő példát kell statuálni. Ghandi felesége, aki a tárgyaláson jelen volt, az ítélet elhangzása után megkoszorúzta a vádlottakat. Ugyancsak Ghandi feleségének vezérlete alatt az indus nők nagy tömege ma antialkoholista tüntető felvonulást tartottak. A szónokok hangoztatták, hogy az indiai nők a végsőkig kitartanak az ország függetlenítése mellett.

Művészörténelek.

Az idősebb urak.

Walter Bruno egy nagy északnémet városban vendégszerepelt. A mester-dirigens a zenekart szokatlanul korai délelőtti órára rendelte próbára. Ami felett a hírneves együttes tagjai nagyon kedveltenek voltak. Így tehát könnyen érthető, hogy a művészek vezetőjük intencióit csak kénytelen-kelletlen követték. Walter egy ideig békétürest mutatott, végül azonban lekopogta a zenekart és szigorúan így szólt:

— Itt látok urakat, akik kímélik magukat. Ezt én élénken rosszalom. Mi azért gyűltünk össze, hogy megerőltessük magunkat. Jó muzsikusság nem ér el magas kort...

Walter Bruno egy rövid másodperces szünet után finoman, titokzatosan mosolygott és elragadó, kibékítő előzékenységgel még hozzátette:

— ... ezzel természetesen az önök között esetleg levő idősebb urakat épen séggel nem szeretném megbántani.

Az összeesküvés.

Wilde Oskárt egy napon meglátogatta egy irodalommal foglalkozó lord, aki irodalmi produktumaival minden erőlködése ellenére sem tudott a nyilvánosság előtt sikert aratni. Ezért kétségbeesésében a kiváló költőhöz fordult a kérésrel, vajjon mit tehetne a „hallgatás ezen összeesküvése” ellen. Wilde lakonikus válasza így hangzott:

— Ott helyesen teszi, ha csatlakozik hozzá.

Kivánsága szerint.

Rudyard Kipling egy napon levelet kapott, amelyben 15 shilling és egy lap fehér papiros fektült. A levél így szólt:

„Igen tisztelt uram! En hírneves férfiak autogrammjait gyűjtöm és arra kérem önt,

írja nekem reá az önét a mellékelt papiroslapra. A pénzt csatolom — elvégre 15 shilling elég szép pénz két szóért...”

Kipling a papiroslapot a levélírónak kívánságához képest postafordultával visszaküldte. A lapra tényleg két szót írt: „Köszönettel nyugtázva!”

Mentő gondolat.

Legrand színészt és vigjátékíróit kevésbé előnyös alakja miatt egy hősszerelmi szerepben kifütyülték. Erre a rivalda elé lépett és a következő beszédet intézte a közönséghez:

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! En nemtetszéseknek ezen jeleit épen séggel nem találom igazságosoknak. Az én kétségkívül jelentéktelen alakom önök előtt némileg szokatlannak tűnik fel az én szerepemben. Csak hogy önök, hölgyek és urak, ha úgy tetszik, inkább hozzászólkhatnak az én alakomhoz, mint hogy én azt meg tudom változtatni.

Ezt a nyilatkozatot élénk tapsvihar követte és Legrand máhamar a közönség kedvencévé lett.

A paróka.

Richard Brinsley Sheridan, hírneves drámaíró, szónok és államférfi „The school of scandals” c. vigjáték szerzője, felkeresett egy hajművészt, avégből, hogy magának parókát rendeljen nála. A fodrász Sheridan-nal olyan rendkívüli udvariassággal bánt, hogy ez ilyen barátságos fogadtatástól meg volt hatva.

Amikor fölkelte helyéről és elfigylni készült az üzletet, a fodrásznak megragadta mindkét kezét és így szólt hozzá:

— Azt akarom, hogy ön lássa az én hálamat az ön jóságáért. Kérem, ne készítse el nekem a kívánt parókát!

A hajművész magánkívül volt a csodálkozástól:

— De Sheridan ur. mi által érdemelttem én meg ezt?

tabletták

a megfűlés előjeleinél,
reumás fájdalmaknál.

Aspirin' egyedülálló a világon!

Megloptak két műkereskedőt az aradi pályaudvaron.

Neves magyar festők művei tűntek el az ellopott bőrönddel együtt.

(Arad, április 17.) A kora reggeli órákban az aradi vasuti rendőrségnél megjelent Váradi Rudolf budapesti műkereskedő és elmondotta, hogy az éjszaka érkezett Budapestről egy másik műkereskedő társaságában. Mivel reggel hatkor tovább szünetelt az utazni a II. osztályú váróterembe mentek, mert ott akarták bevárni a vonat indulását. Miután bőröndjeiket elhelyezték, leültek és az utazástól fáradt emebereket csakhamar elnyomta az álom. Mikor a vonatindulás ideje elérkezett, a két kereskedő felébredt és meglepetve állapította meg, hogy csomagjaikat valaki ellopta. A kereskedők mintegy 15 festménnyel károsultak meg, melyek értéke meghaladja az ötvétezer lelt. Az ellopott festmények nevesebb magyar festők művei voltak és pedig Pólya Tiboré, Náray Ferencé, Pálly Aladáré, Nagy Vilmosé és Kárpáthy Lászlóé. A bőröndben volt még Barini és Forenza olasz festők két értékes festménye is.

Draganescu Szilveszter komisszár a vasuti rendőrt. kiküldetéséig főnöke a jelentésről jegyzőkönyvet vett és megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— A görög keleti egyház erdélyi birtokai. Bucarestből jelentik: Az Adevarul értesülése szerint a székelyi metropolita kérését intézte a kormányhoz, sürgesse meg a Magyarországgal levő tárgyalásokat a görög keleti egyház erdélyi birtokaira vonatkozólag, amelyek között szerepel Gödör adományai is.

— Látja, barátom — folytatta Sheridan — ön derék, jó fickó és ezért nem akarom, hogy ön nekem parókát készítsen, mivel hiszen amugy sincsen szándékomban, hogy azt valaha is megfűzzem. En azonban nem akarom önt megcsalni, hanem egyik kollégájához fogok menni.

Ezzel elment, a fodrász pedig akként tekintett utána, mint földöntúli szellemre.

A türelmetlen költő.

Tristan Bernard egyszer zavartalanul akart dolgozni, avégett, hogy egy vigjátékot befejezhessen, amelyef már régóta foglalkozott. Felkeresett tehát egy tengeri fürdőt és a világ zajától távollevő házikóban bérelt magának lakást, pechjére azonban szobája olyan magános hölgy lakosztálya mellett volt, aki főleg az esti órákban nyugalmában állandóan érzékenyen zavarta. A költőt éktelen düh fogta el és alig várta a kedvező alkalmat, hogy ezt a hölgynek visszafizethesse. Ekkor wc-kendőre a városból kijött szomszédnőjének az ura. A hölgy férjének a viszontlátás fölötti örömet a leggyengédebb, de egyuttal a leghangosabb módon kezdte dokumentálni. Erre a költő erőlyesen kopogtatott az összekötő aiton és az ámuló férj fülét ingerült hang ütötte meg:

— Hallgasson végre és legyen tekintettel a szomszédjaira — minden este ugyanez a komédia!

Hízelgésből a halálba.

Vatout, Lajos Pálköp udvari költője, a király asztalánál szervizozott ebéd alkalmával hűsmérgezést kapott és belehalt. Ezt az esetet valaki elbeszélte Dumasnak.

— Mindenki megbetegedett, az egész udvar, valamennyi herceg és hercegnő? — érdeklődött a nagy francia író. — És csak Vatout halt meg?

— Igen, csak Vatout.

— Ó, a hízelgő.

Husvétli öntözők és illatszerek, kölnivizek
Griessler választékban!

„CITY“ drogeria és illatszertár

Arad, Bul. Regina Maria 26.
Zeiner Imre
(volt HANZU DROGERIA)

Beszélgetés a 80 éves

Zelenski Róbert gróffal

Arisztokraták sürgetik a reformot.

(Budapest, április 17.) Az előkelő barokk villa ott áll a városligeti fasor elején. Kapuja ritkán nyílik meg az idegen előtt. A gazda visszavonult életet él, magányos nagy ur. Valamikor sokat emlegették, az agrárpolitikában szerepelt, a nagybirtokosság vezére volt és a főrendiházban hallatta súlyos szavát. Neve úgy vésődött be az emberek tudatába, hogy ő a konzervatív mágnás inkarnációja. A történelmi jogok alapján álló nagyur, aki nem hajlandó alkura.

Mióta az idők járása úgy megváltozott és a katasztrófa örvényében elmerült a régi világ, amelyhez tartozott, még inkább bezárkózott magánéletének bástyái mögé Zelenski Róbert gróf. Nevét nem olvassuk az újságokban, szavát nem hallatja többé. Néhány újság megírta ezelőtt egy évvel, hogy a 79 esztendő arisztokrata körülutazta a világot. Azóta ismét hallgatás fátyola fedi nevét és életét.

Csendesen megnyílik az ékes rácskapu, azután a belső faragott porta. Faburkolatu, komoly előcsarnokon megyünk át, azután félhomályos szobán, majd belépünk a régi világ legzárkózottabb életü uriemberének dolgozószobájába. Hatalmas, faragott díszű levegőszekrények veszik körül a komoly hangulatot árasztó dolgozószobát. A szekrényekben könyv, könyv és könyv. A bőrbe kötött könyvek ezrei sorakoznak itt, komoly tanulmányok emlékéit őrizve.

Egy angol bőrfotel keretéből rajzolódik ki a finom, keskeny ősz fej. A gróf alighogy visszatért földközeli útjáról, eltörte a lábát. Azóta még inkább visszavonult az emberek elől.

— Kegyelmes ur, — kezdjük — a nagyon visszavonult életü emberek mindig érdekesekek. De különösen azok, akik régebben oly sokszor foglalkoztatták a közvéleményt, mint éppen Nagyméltóságod. A régi Magyarország közéletének egyik nagyon markáns és tiszteletreméltó egyénisége Excellenciád.

— Kegyelmes ur — folytatjuk tovább — a nagybirtok védelmezője volt. Számtalan cikkében, képviselőházi, főrendiházi beszédekben, nyilvánosságra került leveleiben kardoskodott a többet termelő és a mezőgazdasági kultúrát jelentő nagybirtok mellett. Talán senki sem volt a múltban, aki oly élesen és kiméletlenül szállt volna szembe a radikális-mussal és a demagógiával. Kérjük, legyen olyan szíves és mondja el a véleményét a hitbizományok eltörléséről. Hiszen ez nagy fordulópont.

— A hitbizományok eltörlését egész gondolkodásomnál fogva — felel a gróf — és hagyományaimnál fogva sem helyeselhetem. Egyébként nincsen sok magán, vagy mondjuk: főúri hitbizomány a mai ország területén. Azt tudom, hogy a hitbizományi reformot részben, sajnos, éppen arisztokraták sürgetik, hogy birtokhoz jussanak. Vagy: hogy a kezük alatt lévő hitbizomány egy részét eladva, készpénzhez jussanak. De semmiképpen sem helyes! Nagy agrár és politikai veszedelmet rejt magában... Egyébként az még kevésbé volna baj, ha a tulinagy hitbizományt kisebbekre osztanák fel és így több kézbe kerülne, ugyanazon családon belül, ami eddig egy kézben volt. De én a reformnak legfeljebb csak ezt a fajtáját fogadom el.

— Egyébként tessék elolvasni annakidején a főrendiházban és egyéb alkalommal tartott beszédeimet. Egyízben, miként az emlékirataimban is olvasható, így szóltam: „Legtöbb nyire a közéletben lehet az igazság. És amilyen nélkülözhetetlen szükség van egy mezőgazdasági egyensúlyban lévő országban a kisbirtokra, érd. annyira kell a nagy- és közép-

Nyilatkozik a zárkózott nagyur.

birtok. Jelenleg nem arra kell törekednünk, hogy mesterséges eszközökkel elaprózódjék a föld, de arra, hogy a föld irreális üzérkedés tárgyává ne tétessék.”

— Egyébként a régi magyar birodalom területéhez képest a hitbizomány csak a terület 4 és egynyolcad százaléka volt. Ebből egyharmad rész erdő volt és így a mezőgazdaságilag művelt földre 3 százalék esett. E 3 százalék föld ellenében ment az a szörnyű radikális és demagóg roham, amely előttem egész érthetetlen lett volna, ha annak politikai célzait nem ismerem. Már nincsen több hitbizomány, mint az ország területének 2 százaléka. Hát mit akarnak ettől a maradék hitbizománytól? Az ország nagy területein tömegesen vannak olyan földhözjutott földművesek, akik nem tudnak már mit kezdeni a földreform után vett

és szerzett törpebirtokukkal, nem tudnak megélni és szeretnék azt visszaadni. De hol van már azóta a nagybirtokos, akit az ő földhözjuttatásuk tönkretett és hol van már a nagybirtok, amely nekik munkát és kenyeret tudna adni, sajnos, már katasztrófális tünet, mennyi földbirtok cladó! Nincs itt szükség reformra. Vigyázzunk a hitbizományi reformmal, mert az is csak olyan balul sikerülhet, mint az ugynevezett földbirtokreform. Az ország katasztrófális állapotban van. Most nincsen ideje a dilettáns és ötletszerű kísérletezésnek!

Mikor elhagyjuk a csendes palotát, ahová olyan ritkán lép be a vendég, egy félhomályos, borongó-hangulatu szalonon megyünk keresztül. Az egyik fal sötét sikkjáról, mintha ki akarna onnan lépni, magyar díszben tekint le reánk a gróf tíz évvel ifjabb képmása. Benczur Gyula utolsó műve ez a kép. Egvenes derékkal, öntudatos tartással támaszkodik egy rokokóasztal lapjára a nagyur. Mellén a Vaskorona-rend nagy szalagja virít, kezében kardja markolatát és forgós kucsmáját tartja. Arca csupa akarat, nyugalom és férfias elszántság...

Kémkedéssel vádolják Besszarábia kormányzóját.

Mata, sterepárti képviselő súlyos vádja Moldovan ellen. — A kormányzó állítólag május 10-ig lemond.

Bucurestből jelentik: A Facla jelenti: Moldovan besszarábiai kormányzó ügyében a közhangulat még mindig nem csillapodott le. Mint ismeretes, Moldovan cserben hagyta Sterét, mire Stere barátai súlyos vádakkal illették a kormányzót. Így azt a vádat is felhozták ellene, hogy katonaszökevény. Stere barátai állítólag most újabb súlyosan kompromittáló adatok birtokába jutottak. Mata kamarai képviselő ezeket az adatokat nyilvánosságra akarja hozni és abban bizik, hogy ezen terhelő adatok alapján a kormány elmozdítja Moldovan kormányzót helyéről.

Az újabb adatokkal azt igyekeznek bizonyítani a képviselő, hogy

Moldovan Demeter a szovjethatóságok

fizetett alkalmazottja volt és állítólag kémkedett az országban.

Bizonyos Steréhez közel álló körökben úgy tudják, hogy amennyiben ezek a bizonyítékok csakugyan nyilvánosságra kerülnek, úgy Moldovan nem tarthatja meg továbbra pozícióját.

Egyebekben Besszarábia kormányzója nem vett már részt az újoncok esküvitelén sem. Ez a körülmény nagy feltűnést keltett. Moldovan erre gesztusát arra magyarázzák, hogy ezzel tüntetni akart Dragu kisenevi divízióparancsnok ellen, aki Moldovant súlyos vádakkal illette. A Moldovan-incidens elértéket végső stádiumához. Egészen bizonyosra vehető, hogy a kormányzó legkésőbb május tízedikéig elhagyja helyét.

Munkanélküliek véres tüntetése Budapesten.

Demonstratív felvonulás a Duna-korzón. — Egy részeg munkás megtámadta a rendőrt, aki háromszor belelőtt a tömegbe. — Izgalom a Rákóczy-téren. — Több letartóztatás történt.

Budapestről jelentik: A ma délelőtti órákban a munkanélküliek felvonulást rendeztek a Duna-korzón. A demonstráció néma volt és incidens nem történt. Újpesten és Kispesten hasonló volt, de ott Vájlja Gyula polgármester beszéde leszerelte őket.

A tüntetés délután 2 órakor megismétlődött, véres jelenetek közepette.

A Rákóczy-téren nagy tömeg verődött össze és a tömegben rosszul lett Tóvis Lajos nevű szobafestő. Csergő István őrszemes rendőr lefektette egy padra és köréjük gyűlt nagy tömeg munkanélküli. A rendőr az őrszobára ment a mentőkért telefonálni, közben az összeverődött tömeg sértő megjegyzéseket tett a rendőrségre, úgy, hogy Pantea László rendőrőrmester oszlásra szólította fel a tömeget és erre

üldözni kezdték a rendőrt, majd kardját is elvették.

A fenyegető helyzet következtében Pantea elmenekült, védekezésül revolverét rántotta elő és

kétszer belelőtt támadóiba. Mind a három lövés talált.

Hevesi Gyula 26 éves kömüvességéd véresen rogyott össze. Későbbi jelentések szerint Hevesi Gyula teljesen részeg volt és mikor a

rendőr kezéből kicsavarta a kardot, megsebesítette azt. Erre vette elő Pantea revolverét és a két golyó Hevesit a nyakán és a hasán érte.

A lövések óriási izgalmat keltettek, nagyobb rendőri készség vonult ki, de 3 órára sikerült a tömeget szétoszlatni. Hevesit a Rókusban megoperálták, a golyókat eltávolították, de továbbra is életveszélyes állapotban van. A tüntetés miatt több letartóztatás történt.

Szinaranyból van a pápa telefonkészüléke.

A pápa nem ad telefoninterjút.

Rómából jelentik: A napokban nyílt meg az a telefonvonal, amelyet a pápa a vatikáni állam számára építtetett ki. A vatikáni telefonvonalnak nyolcszáz állomása van. A telefonvonalat a legmodernebb felszereléssel látták el az amerikai katolikusok, akik ezzel az ajándékkal kedveskedtek a pápának. A pápa telefonkészüléke masszív aranyból készült s rajta korálokból van kirakva a pápa címere.

Egy nagy londoni újság telefonon felhívta a Vatikánt és interjút kért a pápától az orosz vallásellenes mozgalommal kapcsolatban. Az újságíró azonban azt a választ kapta, hogy a pápa jelenleg nem tartózkodik a Vatikánban.

Panaiteacu ur megadóztatja az aradi rádiókat

A szerzői jogdíjak aradi Napoleonja a rádióüzletek és cukrászdák körül portyázik és illetéket ró ki.

(Arad, április 17.) Panaiteacu urról, a szerzői jogdíjak eme fáradhatatlan inkasszársáról már régóta hallgat a krönika. Találkoztunk vele a kávéházakban, vendéglőkben és szorgalmasan inkasszáta a díjakat, amelyeknek hovaforrására vonatkozólag még most sem tudunk semmit. Panaiteacunak valahogyan sikerült magát tisztáznia a bucaresti-i központnál és dacára annak a kijelentésnek, amelyet a szerzői jogdíjakat inkasszáló egyesület Aradra küldött megbízottja annak idején a hatóságoknak tett s amely szerint sürgősen kiserélik az aradi exponenst, mert működése élen nap-nap után hangzottak el panaszok, továbbra is megmaradt állásában. A lecke ugyilátszik jó volt, mert azóta nem történtek botrányok és az inkasszálság csendben folyt. Most azonban Panaiteacu ur ismét hallat magáról.

Az történik ugyanis, hogy a szerzői jogdíjak egyesületének megbízottja élénk tevékenységet fejt ki

a rádiókat árusító üzletekben, valamint azokban a nyilvános helyiségekben, ahol rádió szolgáltatja a zenét, főként az aradi cukrászdákban, ahol szintén illetéket követel.

A jogdíjak szorgalmas inkasszálságát — aki mellesleg megjegyvezve százalékokat kap az inkasszált pénzek után — módfelelt érzékenyen érintette az a körülmény, hogy vannak olyan területek, ahol még nem dolgozott s vannak olyan zenei instrumentumok, amelyek után nem szedett illetéket. És egyszerien konstataulta, hogy a rádió is zene, sőt a rádió is szerzők zenéjét adja elő, tehát mindenképen jogosult a szerzői jogdíj beszedésére. Az utóbbi időkben tehát a rádióüzletek és cukrászdák előtt cirkál és ha valamelyikből zenező szűrődik ki, nyomban követeli a jogdíjat, amelyet eddig egyetlen üzembőlajdonos sem volt hajlandó kifizetni neki.

Nem tudom milyen paragrafus nyomán óhalt Panaiteacu ur a rádiók után is szerzői

jogdíjat inkasszálni. De igen kíváncsi lennének rá. Annál is inkább, mert akkor, amikor a jogdíjakról szóló törvény életbe lépett, még soha sem volt a rádióknak a közönség körében történő hatalmas elterjedéséről igazán kíváncsi lennének tehát, mire alapítja Panaiteacu ur követelését. Mert igen különösnek tartanám, hogy akkor, amikor szabályszerűen lenéztem a rádió után járó állami illetéket, ráadásul még jön egy ur, aki valamilyen eljárat követeljen azért, mert az állam által illeték letétele ellenében engedélyezett rádiót működésbe akarom hozni. Az ötlet jó, ezt meg kell adni s ha valamelyik állam véletlenül a jövőben egy olyan hivatalt akarna létesíteni, amelynek tisztviselői azon török fejűket, milyen újabb adóval vagy illetékekkel lehetne megróni a közönséget, melegen ajánlanánk oda Panaiteacu urat, aki ezen a téren valószínűleg zsenialitást árul el. Mindaddig azonban, míg sikerül neki ezt az új elhelyezkedést megteremtálnia,

igen ajánlatos volna, ha az erre illetékes hatóságok kissé utánanéznének a dolognak, s megszüntetnék a polgárság zaklatását.

Arad közönsége sohasem vonta ki magát az igazságos térhek alól és mindenkor becsülettel megfizette azt, amit le kellett rónia. Azonban épen ezért kell megörvri a hasonló esetektől és emberektől a polgárokat, akiknek végeredményben más dolguk is, van, minthogy minden lakásukban elhangzó zenei akkord után kiléssenek az ablakon. Vajon nem jön-e Panaiteacu ur a nagy aktatáskával és a nyugtákkal. Állapítsa meg végre egy hivatalos fórum, — mert őt a legjobb akaratból sem ismerhetjük el annak — mi után és mennyit kell fizetni és szüntessék meg ezt a portyázást. Arad végeredményben nem vádászterület. Reméljük, hogy az aradi hatóságoknak módjukban fog állani tisztázni a szerzői jogdíjak kérdését és megszüntetni a közönség hiábavaló zaklatását.

Marosi Rudolf.

A szovjet-dumping nem veszélyeztetheti

Az orosz exporttörékvéceknek nincs gyakorlati jelentősége. Csak hangulatkeltés az orosz faexportról szóló röhír. A magyar Ofa vezérigazgatójának nyilatkozata.

Az utolsó hetekben különféle, többnyire célzatosnak átszó hírek jelentek meg a lapokban, amelyek arról számolnak be, hogy Oroszország megkezdte a dumpinget a fapiaccon is és nagy faszállítmányok kerültek el első ízben a jelentősebb európai fogyasztópiacokra. Budapesti tudósítónk hosszabb beszélgetést folytatott Sonnenfeld Lajossal, az Ofa vezérigazgatójával, aki tudvalevően a szakmának egyik európai hírű képviselője. Sonnenfeld Lajos az orosz fa állítólagos feltünéséről és jelentőségéről a következőket mondotta:

— Rögtön azzal az egyenes válasszal kezdek nyilatkozatomat, hogy a kérdésnek a termelés és a fogyasztás szempontjából mincsen jelentősége, mert orosz fával nagyobb, de még csak számottevőbb mennyiségben sehol sem találkoztunk

és az orosz fa feltünéséről és terjeszkedéséről legfeljebb azok beszélhetnek, akik fában a helyzetet nem ismerik. Az orosz fa még azokban az államokban sem mutatkozik, amelyek felé békeldőben, normális viszonyok mellett, természetes gravitációja volt.

Idé, hozzánk, soha nem jött orosz fa, nem is jöhet, sem ide, sem a szomszédos államokba.

Az orosz fatermelés jelenleg a békebeli termelésnek alig egyharmadát teszi ki és figyelembevéve az orosz belföldi szükséglet állandó emelkedését

komoly orosz exportra nem is lehet gondolni.

Mindössze arról lehet szó, hogy bizonyos okoknál fogva exporttörékvécek akarnak mutatni az oroszok, talán hangulatkeltés, ta-

lán más célokból, azonban exporttörékvéceknek semmi gyakorlati értelmük és hasznuk nincs.

— Az orosz piac régebben elsősorban az angol piacot uralta, azonban nagyrészen

ezt a piacot is elvesztették az oroszok egész rövid idő alatt.

Egész természetes is ez, mert sem időben, sem elosztásban és feldolgozásban a kényes angol igényeket nem tudták kielégíteni. Az angol vagy olasz kereskedő, aki áruját a megfelelő összeállításban pontosan március végén akarja megkapni, mert arra áprilisban szüksége van, nem fogadhat el egy egészen más hajórakományt szeptember vagy október hónapban másfajta összeállításban, mint ahogy arra cégének és fogyasztóinak szüksége volt. Közép-Európa országai, így Magyarország is, már békében hozzá voltak szokva ahhoz, hogy pontos időben, a szükségletnek teljesen megfelelően kapják az árut. Az importországok sulyt helyez ma a pontos szállításra, úgy hogy az orosz faszállítmányok lehetőségével komolyan foglalkozni, nem is kell. Nem akarom azt mondani, hogy itt-ott egy-egy kisebb tétel nem fog jelentkezni, de ez az egész európai szükséglet alig néhány százalékát teszi ki, — az angol nem számítva. Tudunkkal az év folyamán Sziciliába egy kis rakományt küldtek az oroszok, körülbelül 1500 köbméter fát, a mely ott ki lett raktározva, anélkül, hogy eladtak volna belőle valamit. Hasonló kísérlet történt Genuában is. Ha ezen országok szükségletét, amely sok százezer köbméter fát tesz ki, szembeállítjuk ezzel a két jelentéke-

VIZUMOT Sándor Ferenc

Arad legfényesebb vizumotosa a legelőnyösebben látó.

len tétellel, úgy megvan a tiszta képe még a laikusnak is arról, hogy az orosz fa Európában mennyire jelentéktelen tényező.

Gyilkossággal vádolják a hírhedt kolozsvári bodegásokat.

A feljelentés szerint megmérgezték egyik osekédjüket Ionescuék, akik a pincébe zárták haladókló áldozatukat.

Kolozsvárról jelentik: Jelentettük, hogy Kolozsváron leplezték a „Mint a miamánál” című bodega undorító üzemeit. A folytatólagos nyomozás során most Teucean Mária eszéledleány feljelentése került a hatóságok elé, aki

azzal vádozza meg Ionescuékat, hogy hűgát, Anikót, aki az egyik Ionescu-fiu szeretője volt, megmérgezték.

Amikor a leány meghalt, Ionescuék azt mondták, hogy a fiatal Anikó öngyilkos lett. Ionescuékra terheltó vallomást tett az első feljelentést tevő Domsa Mária, aki elmondotta, hogy, amidőn egyszer kereste Anikót, Ionescuék azt mondták, hogy a pincében van. Lement a pincébe, amelyet zárva talált.

Fejszével törte fel az ajtót és bent valóban megtalálta Teucean Anikót, akit reménytelen állapotban szállítottak kórházba és egy heti szenvedés után, mérgezési tünetek között meg is halt.

Domsa Mária most még illott műtét miatt is feljelentést tett Ionescué ellen, aki, amikor ő áldott állapotba került az egyik Ionescu-fiutól, abortust hajtott végre rajta.

Aki május elsejéig befizeti egyenesadóját, az nem fizet bírságot.

Junius 30-ig kamatmentesen fogadja el a pénzügyigazgatóság az egyenesadó-hátralékot.

(Arad, április 17.) Az egyenesadók befizetésének ellenőrzésénél tömegesen fordultak elő kihágási esetek. Az aradi pénzügyigazgatóság az ellenőrzés befejezésével száz százalékos bírsággal sújtotta azokat, akik bejelentési kötelezettségüknek nem tettek eleget. A tömeges kihágásokra való tekintettel Caba Gyula pénzügyigazgató részletes jelentést tett a pénzügyminiszteriumnak, kifejtve, hogy a legtöbb esetben a felek tájékozatlansága miatt volt szükség a bírság kiróására.

A mai napon megérkezett a pénzügyminiszterium válasza az aradi pénzügyigazgató átiratára, amely igen kedvező módon intézte el a megbírságot adófelek ügyét. A pénzügyminiszter tekintetbe vette az átiratban foglalt indokokat és oly értelmű határozatot hozott, hogy mindazok, akik egyenesadó bírság alá esnek, nem tartóznak a bírságot kifizetni, ha fizetési kötelezettségüknek május elsejéig eleget tesznek. Az aradi pénzügyigazgatóság ezért közli az érdekeltekkel, hogy mindenki saját érdekében legyen eleget május elsejéig fizetési kötelezettségének, különben kénytelen lesz a bírságot is rövid úton behajtani.

Ugyancsak rendelkezés érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz arról is, hogy mi történik azokkal, akik a kivett egyenes adókat még nem fizették be. A miniszteri rendelet szerint az érdekeltek június 30-ig tartoznak befizetni a hátralékot, amely időn belül a pénzügyigazgatóság tartozik a befizetéseket kamatmentesen elfogadni.

— Óriási vihar Ploestiben. Ploestiből jelentik: Óriási felhőszakadás pusztított tegnap végig a városban. Több utcát valószínűleg elöntött az ár. A szélvihar a fűket és a kerítéseket kidöntötte. A környéken a patakok megduzzadtak. A telefon- és táviróforgalom erősen megzavarta a vihar hatását.

Rogerszky grófnő aranyai

Eladta a japánoknak a várát.

A kémnő bosszúja.

döntötték le Port-Artur erődtímenyeit.

Bucurestiből jelentik: Legutóbbi számunkban megkezdjük Rogerszky grófnő, a G. P. U. szépséges szovjetkérme történetének közlését. A grófnő, akinek szépsége bűnbevitte Tibacut — mint megírtuk — 1919 decemberében megjelent Anselive francia tábornok, az információs iroda vezetőjénél és fantasztikus tervet adott elő arranéze, hogy miképpen lehetne letörni a szovjetet és meghódítani Franciaországnak Moszkvát. Bucuresti-i tudósítónk az alábbiakban folytatja Rogerszky grófnő érdekes történetét:

Anselive tábornok nem fogadta el Rogerszky grófnő ajánlatát, amelyben szolgálatait kínálta fel a francia hadsereg információs irodájának. Az Odesszában levő második számú francia vezérkar nem tartotta keresztülvihetőnek a grófnő fantasztikus tervét. Később a vezérkar megbánta, hogy elutasította Rogerszky grófnő szolgálatait, mert sok kellemenségtől megóvhatta volna magát, ha összeköttetésben marad a szép kémnővel.

A grófnő előéletére kiterjedő nyomozás szenzációs dolgokat állapított meg. Kiderült ugyanis, hogy

Rogerszky grófnő az orosz—japán háború idején is energikus tevékenységet fejtett ki és nagy része volt abban, hogy Port Artur erődjé kénytelen volt megadni magát.

Rogerszky grófnő volt ugyanis az, aki Tillenszky gróffal, Theodoroff és Worsky kapitányokkal szövetségbe Horgy tengernagynak, a japán flotta vezérének kezére játszotta Port Artur erődtímenyeinek pontos tervrajzát, valamint az összes erre vonatkozó részleteket. Nagy meglepetést keltett annakidején, hogy az erőd, amelyet a legmodernebb hadiszerekkel szereltek fel, minden különösebb ellenállás nélkül megadta magát. Hogyan történhetett ez? — merült fel az egész világ katonai köreiből a kérdés: A japán kém szervezet viszont nagyon jól tudta, hogy az erőd feladását az a titkos társaság vitte keresztül, amelynek a grófnő tagja és amely Oroszország leg hatalmasabb szervezete volt. 1905 januárjában Rogerszky grófnőnek titkos megbeszélése volt Sanghaiban a japán kém szervezet vezetőjével, aki nem volt más, mint Yamata herceg, a mikádó unokaöccse.

A herceg, egy hidegvérű főúr, hamarosan tulesett a pénzügyi kérdéseken.

— Át tudja nekem szolgáltatni Port Arturt? — kérdezte.

— Igen — volt a szép grófnő válasza.
— Harc nélkül?
— Legalább is jelentéktelen harccal.
— Mennyibe kerül?
— Harmincmillió yen. (Körülbelül 155 millió aranyfrank).

— Lehetetlenség — felelte a herceg — ez törökretenné az országot. Az én hazám nem gazdag és nem fizethet ilyen mesebeli honoráriumokat.

A grófnő ironikusan felelt:

— Nem hittem, hogy ilyen szegény a japán állam. Az oroszok gálánsabbak.
Háromnapos tárgyalás után megkötötték az alkut.

A grófnő visszasielt Port Arturba. Az erőd katonai parancsnoka, Tillenszky gróf felgyújtotta a municiósraktárt, Worsky pedig kiadta az összes titkos tervrajzokat és az aknák helyzetrajzát. Theodoroff kapitánynak az volt a feladata, hogy az orosz vezérkarnak bizonyítsa, miszerint minden ellenállás hiábavaló. Port Artur megadta magát.

Ezt derítette ki a francia információs szolgálata a grófnő multjából. Megállapították, hogy akármilyen fantasztikus a történet, így volt, a grófnő nem hazudott, amikor ezeket elmondta Anselive tábornoknak. A Yamata herceg által aláírt váltókat, melyeket Tillenszky Ivor gróf rendelkezésére állítottak ki, egy ismert londoni bankár számoltatta le, akinek összeköttetései az angol kém szervezettel, az Intelligence Service-el ismeretesek voltak.

A franciák tehát nem fogadták el az ajánlatot és drágán megfizettek érte.

Élénk földalatti propaganda indult meg a francia katonák körében és az 58-as francia ezred egy szép napon megtagadta az engedelmességet,

amikor parancsot kapott arra, hogy Tiraspolból Oroszország belseje felé induljon.

A fellázadt csapatok az internacionálét énekelve vonultak fel az uccán.

Kernsonban ugyanez történt, a 176-ik francia gyalogezred szintén megtagadta az engedelmességet. A grófnő titkos szervezete nagy-

Váratlan nehézségek a keleti jóvátételi konferencián.

A cseh delegáció hirtelen megváltoztatta eddigi álláspontját.

Párisból jelentik: A keleti jóvátételi konferencia váratlan nehézségekbe ütközött. A cseh delegáció hirtelen megváltoztatta álláspontját és kéri, hogy a 250-ik szakasznak agráriágyekre vonatkozó rendelkezéseit hatálytalanítsák. Ezen törekvések hátterében politikai okok húzódnak meg és ezzel húzni akarják a tárgyalásokat, hogy lehetetlenné tegyék az európai államok számára a Young-tervezet aláírását. Ezzel reméli Csehország, hogy az államok Magyarországra olyan nyomást gyakorolnak, melynél fogva Magyarország kénytelen lesz lemondani a 250-ik paragrafusban foglalt jogáról.

Ezzel szemben a magyar delegáció végül kitarthat álláspontja mellett és nem megy bele abba, hogy nevezett paragrafust hatálytalanítsák. Walkó külügyminiszter állandóan tárgyal Benessel, de konkrét eredményt nem értek el és így a helyzet ismét bizonytalanná vált.

Miron Christea feltűnést keltő nyilatkozata

Kemény szavak a diákság viselkedéséről — a diákság ellen.
„Tulsok a diák, az ország nem tudja eltartani őket.” — Az Universul éles támadása Miron Christea régenspátriárka ellen.

(Bucuresti, április 17.) A bucaresti-i közvéleményt váratlan esemény foglalkoztatja: Miron Christea régenspátriárkának tegnap a „Tara” című lapban nyilatkozata jelent meg, amely méltán keltett feltűnést, mert eddig még nem történt meg, hogy a legmagasabb helyről ilyen nyilatkozat látott volna napvilágot. — A nyilatkozat, amely főleg a diáksággal foglalkozik, a következőket tartalmazza:

Az utóbbi időben tulsok olyan diák van, aki nem a komoly tanulmányaival foglalkozik, hanem botrányos kalandok után szaladgál az uccán. Ezt különösen annak lehet betudni, hogy a mai diákságnak nincs tudományos hagyománya.

A megoldást úgy lehet megtalálni, hogy az egész diákságot szigorúan meg kell rostálni

és számát körülbelül felére lepassztani. Az értékes elemeket ki kell vonni a többi közül és ebből először is meg kellene szüntetni a diákkötőket és diákétkezdedeket és ezen intézmények helyett inkább pénzügyi segítséggel kellene támogatni azokat, akik érdemesek erre. A diákság veszedelme az, hogy nem tud tudományos pályára lépni, mindenki hivatalokban akar elhelyezkedni. Miután ezen a téren nem talál elhelyezkedést, rendkívüli igényű, egész proletári rendet alkot. Tulsok a diák, az ország nem tudja eltartani őket.

A pátriárka nyilatkozatában súlyosan elítélte a diákságnak azt a szokását, hogyha meg akarja mondani véleményét, akkor azt mindig úgy csinálja, hogy a megengedett határokat átlépi. Rendkívül szomorú, hogy a diákság a hadsereget megsértette. A pátriárka kijelentette ezenkívül, hogy tudomása szerint politikai ügynökök dolgoznak a diákság között és azok készítik elő az ilyen demonstrációkat.

Kérdést intéztek a pátriárkához, hogy a román egyház miért nem tiltakozik a kommunizmus ellen.

A pátriárka erre kijelentette, hogy régens volt a miatt nem elegendhetik bele ebbe a kérdésbe, mert a szovjet ezt bizonyára provokálásnak venné.

Christea Miron nyilatkozata rendkívüli feltűnést keltett politikai körökben. Érdekes

Husvétel vásárolhat 6 havi részletre

Műföldvételket az Aradi Iparosok Árhitel Osztályának könyveivel

Grumás-nál volt Forral-noca 14.

szerűen dolgozott. A katonák ezt ordították az uccán:

— *Éljen a leszerelés, éljen a béke!*

A hadbírósi szigorú ítéletek nem tudták megmenteni a helyzetet. Egymásután fázadt fel az 56-ik gyalogezred, az 58-ik gyalogezred, a 2-es hegyi tüzérezred és az 1-es afrikai ezred. A francia Jean Bart hadihajón a legénység kikéltotta a szovjethez való csatlakozását és kítüzte a vörös lobogót. Rogerszky grófnő drágán fizetett vissza azért, mert kétkedtek benne és mert lenéző mosollyal elutasították.

Ezzel szemben a magyar delegáció végül kitarthat álláspontja mellett és nem megy bele abba, hogy nevezett paragrafust hatálytalanítsák. Walkó külügyminiszter állandóan tárgyal Benessel, de konkrét eredményt nem értek el és így a helyzet ismét bizonytalanná vált.

hogy más lap nem vette át ezt a nyilatkozatot az „Argus” kivételével, amely ma reggel közölte. Az „Universul” néhány sorban reflektál a nyilatkozatra és csodálkozását fejezi ki, hogy ilyen nyilatkozat napvilágot láthatott. Biztosra veszi, hogy Christea Miron megcáfolja ezt.

A nyilatkozatra eddig cáfolás nem érkezett. Jelenleg a kérdés tehát még tisztázatlan, hogy vajjon a metropolita egészében fentartja-e nyilatkozatát, vagy pedig csak változásokkal hagyja jóvá. A nyilatkozat Bucurestiben óriási feltűnést keltett, mert eddig még nem történt meg, hogy a legfelsőbb helyről politikai kérdésben ilyen nyilatkozat hangzott volna el.

Bucurestiből jelentik: A pátriárka nyilatkozatával kapcsolatosan az Universul éles támadást intéz a román egyház feje ellen. A többi lapok élesen elítélik az Universul magatartását, amelyet annak tulajdonítanak, hogy a liberálisok érzik, hogy nem kerülhetnek egyhamar uralomra és ezért indítottak erős offenzívát most legutóbb P. Presan tábornok, Condescu hadügyminiszter ellen is. A Lupta szerint, ha az Universul nem tesszét is találja a pátriárka nyilatkozatában, már csak hazafias érzületből is be kellene, hogy szüntesse támadásait.

Ha ma megrendeli az ARADI KÖZLÖNY-t,

akkor az e hó végéig megjelenő példányokat, tehát a gazdag tartalmu husvétiszámot is INGYEN KAPJA!

Az előfizetést csak 1930. május 1-től számítjuk

HIREK.

Husvét-i locsolkodás.

A fötéri drogériatulajdonos felesége szomorúan nézi a korzón hullámzó sokaságot. Közömbösül a husvét. Más évben ilyenkor egymást vették fel az emberek, akik husvét hétfőjét vidám locsolkodással ünnepelték meg. A polcokra rakott kis üvegek illatos tartalmukkal százszámra vándoroltak a vásárlók zsebébe és ma... Ma üres az üzlet s bus elhagyatottságban szomorkodnak a hölgyek, az olcsók és a drágák, egyik sem kell nekik.

— Nem is tudjuk, mit csinálunk — panaszkodik a fiatal asszony — hiába készítettük husvitra a parfümököt, egész nap egyetlen husvétjé vevő sem jött. A múlt évben alig fogyott a drágább külföldi parfüm, de legalább a szerényebb, olcsóbb illatszert vásárolták. Most nem kell a Coty, vagy Guerlin, sem pedig a rózsavíz s a kölni. Senkisésem locsolkodik és a rendes vevőink is azt mondják: „Kiment a husvét a divatból.”

Ismét egy régi szép tradícióval kevesebb. Lassankint minden kimegy a divatból és a mi számunkra már csak a múlt emléke és a jelen keserősége maradt meg. A husvét-i locsolás, amikor a vidám, nevető fiatal emberek virágokkal, becsipve járták végig a leányos házakat, ahol kedves mosollyal, édes süteményekkel, likőrökkel fogadták a látogatókat, megszűnt. Kimúlt szegény. Mint ahogyan lassankint kimúlik, meghal minden, ami a vidámsággal, a nevetéssel és a jókedvvel áll összekötve, mert az emberek minden évben kevesebbet nevetnek, csökken a jókedvük, míg egyszer ez is teljesen kimegy a divatból. Éppen úgy, mint a husvét-i locsolkodás. . . . (m. r.)

— **Időprognózis.** Változó, hűvös időjárás várható, sok helyütt csapadékkal, később északnyugati légáramlás valószínű.

— **Az Universul hamistással vádolja Madgearu pénzügyminisztert.** Bucurestiből jelentik: Az Universul legutóbbi számában éles támadást intézett Madgearu pénzügyminiszter ellen és többek között azt a vádat emelte ellene, hogy meghamisítja tárcájának egyes tételeit. Madgearu most válaszol az Adeverulban az Universulnak, amelyben kijelenti, amennyiben a liberális szellemű lap nem cáfolja meg állításait, úgy bünvádi eljárást indíttat ellene, hitelrontás címén. A nyilatkozatban a pénzügyminiszter elmondja, hogy az Universul eljárása még precedensül szolgálhat és elvégre túrhetetlen, hogy az ország pénzügyminisztere ellen ilyen vádat emelhesse.

Menyasszonyi kelengyék

Mariora Fischer

Str. Brătianu 2. (Minorita-palota)

Női és férfi felszerelmék készítése
hozott anyagból is vállalom.

— **A görög keleti román istentiszteletek sorrendje.** A görög keleti román katedrálisban a husvét-i misék a következő sorrendben tartanak: Nagypénteken délelőtt tíz órakor istentisztelet, délután 3 órakor vecsernye. Beszédet mond dr. Suciu Iustin tanár, este nyolc órakor Jézus sirbátétele körmenettel, szombaton féltizenegy órakor liturgia. Vasárnap, husvét első napján reggel négy órakor feltámadási körmenet, kilenc órakor liturgia, szentbeszédet mond dr. Comsa Gergely püspök, délután három órakor ünnepi vecsernye, hétfőn reggel fél hét órakor reggeli mise, fél tíz órakor liturgia, szentbeszédet mond dr. Botis Tivadar, délután három órakor ünnepi vecsernye. Kedden, husvét harmadnapján, reggel fél hét órakor reggeli mise, fél tíz órakor liturgia, délután három órakor ünnepi vecsernye.

— **Az afrikai katolikusok eucharisztikus kongresszusát tartanak Párisban.** Párisból jelentik: Briand külügyminiszter a kamara mai ülésén bejelentette, hogy az afrikai katolikusok eucharisztikus kongresszusát tartanak Párisban. A kongresszus diszelnöke a tuniszi bey. A tuniszi kormány két milliót ajánlott fel a kongresszus céljaira.

Leghatásosabb vértisztító és hashajtó a
dr. Földes-féle Solvo-pilula.
Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

Már kapható!! Megérkezett!!

Wells nagy Világtörténete
olcsó kiadásban 420 lejtért

Oláh Sándor cégnél

Minorita-palota.

— **Vaida-Voevod Besszarabiába invitálja a külföldi laptudósítókat.** Bucurestiből jelentik: Vaida belügyminiszter a külföldi laptudósítók előtt a kormány köszönetét fejezte ki azokért a loyális tudósításokért, amelyeket a legutóbbi tüntetések alkalmából lapjukban közöltek. A belügyminiszter arra kérte a laptudósítókat, hogy utazzák be az országot és különösen Besszarabiát és győződjenek meg személyesen arról, hogy a Besszarabiáról terjesztett hírek nem egyebek, mint az ellenzék koholmányai.

— **Husvét-i istentiszteletek az aradi görög katolikusoknál.** A görög katolikus egyház a husvétot a következőképpen ünnepli meg: Nagypénteken reggel nyolc órakor zsoltószó, délután három órakor vecsernye és sirbátétel, este hét órakor ünnepi körmenet. Nagyszombaton reggel 9 órakor nagymise, vecsernye. Vasárnap reggel fél tíz órakor feltámadási körmenet, tíz órakor nagymise románul, németül és franciául. Szentbeszédet mond Popa József esperes, délután négy órakor ünnepi vecsernye. Hétfőn délelőtt kilenc órakor szentmise, tíz órakor ünnepi nagymise, szentbeszédet mond Herlo Péter tanár. Délután négy órakor vecsernye. Kedden, ünnep harmadnapján délelőtt kilenc órakor mise, tíz órakor nagymise, délután három órakor vecsernye.

— **Az aradi evangélikusok husvétja.** Az ágostai evangélikus egyház templomában husvét ünnepén a következő istentiszteletek lesznek: Nagypénteken délelőtt 10 órakor Frint Lajos püspök prédikál, Urvacsorát oszt Dénes Béla segédlelkész, délután öt órakor Dénes Béla segédlelkész prédikál. Husvét vasárnapján délelőtt tíz órakor istentiszteletet tart Dénes Béla segédlelkész, Urvacsorát oszt Frint Lajos püspök, délután Frint Lajos püspök prédikál. Hétfőn délelőtt tíz órakor istentiszteletet tart Dénes Béla segédlelkész, délután Frint Lajos püspök prédikál.

Gyermekkosok rend- Hegedűsnél,

kivüli nagy választékban ARADON.

— **Felavatták Szana Zsigmond síremlékét.** Nagy közönség jelenlétében avatták fel ma délelőtt a temesvári belvárosi izraelita temetőben néhai Szana Zsigmond volt vezérigazgató, brit királyi konzul sírkövét. Az avató beszédet Drechsler Miksa dr. temesvári főrabbi tartotta, méltatván az elhunyt kiváló érdemeit. A Temesvári Bank igazgatósága nevében Kun Richárd, a banktisztviselők nevében Beckor János dr., a temesvári Slaraffia-páholy nevében Balázs Emil dr. emlékezett meg Szana Zsigmondról. Gyászdalok énekzése után az avató ünnepség véget ért.

— **Üzérkedés a magyar-olasz futballmérkőzés jegyeivel.** Budapestről jelentik: A magyar-olasz futballmérkőzés jegyeivel hallatlan uzsora folyik. Eddig még nem haltott árákon árulják a jegyeket a zugbörzéken. 60 pengős páholy-jegyért 260 pengőt, 5 pengős ülőhelyért 30 pengőt kérnek. A futballszövetség a jegyüzérkedésen igen csodálkozik, mert egyetlen elővételi helyet sem adtak ki, csupán az alszövetségek és egyesületek jutottak megbízható jegyekhez. A jövőben még jobban fognak vigyázni.

Legszebb cipők mérték után
„Marion” cipőszalonban **ILICA-nál** készü-
nek
v. Kossuth L.-u. és Magyar-u. sarok.

— **Tragikus végű veszekedés.** Budapestről jelentik: Ma este a Dohány-ucca 92. szám alatt özv. Kozma Jánosné összetűzött vadházastársával, Tóth János 40 éves sófőrrrel, aki súlyos szívrohánysókat tett neki. A veszekedés hevében Tóth revolvert rántott, rálőtt az asszonyra, majd föbelökte magát. Tóth nyomban meghalt, Kozmánét pedig életveszélyes sebesüléssel került a kórházba.

— **Hanghau eleste már csak órák kérdése.** Pekingből jelentik: Leng-Ju-Siang és Kut-Mit-Tang tábornok csapatai támadásra készülnek Hanghau ellen. Hanghau eleste z éjeli órákra várható.

Értesítés.

Szíves tudomására hozzuk a nagyérdemű közönségnek, miszerint az aradi Ipartestület által rendezett tanonekiállítás április hó 20-án reggel 8 órakor nyílik meg az Ipartestület gyűléstermében és tart f. hó 20., 21., 22-ig bezárólag.

Az Elnökség.

— **Sándor király egyenjogósította a református és evangélikus egyházakat.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv király ma kihirdetette az új általános evangélikus és református vallások szervezéséről szóló rendeletet, amely a két egyház helyzetét a jugoszláv államban a vallásszabadság elve szerinti rendezési és azoknak teljesen egyenlő jogokat biztosít.

— **Április 24-én lesz Hülber Silvius ügyében.** Budapestről jelentik: Hülber Silvius, az aradi Victoria-bank sikkasztó főtisztviselője ügyében az irásszakértők április 24-én terjesztik be jelentésüket, amikor is a törvényszék kihirdeti ítéletét.

— **Oroszországban leszállították a husadagot.** Moszkvából jelentik: A szovjetkormány ismét csökkentette a husfogyasztást. A hivatalos lap mai száma rendeletet közöl, amely lényegesen csökkenti a husjegyekre kiadott husadagok mennyiségét. A rendelet egyelőre hathónapos érvényvel bír. A dolgozó néposztály (munkások és vörös katonák) a hónap harminc napja közül csupán 21 napon kaphatnak napi 100 gramm husot. A nagy ipari centrumokban, mint Moszkvában, Leningradban és a doni szénbányákban ezeknek az adagoknak a kétszeresét szolgáltatathatják ki. — A husfogyasztás korlátozása arra vezethető vissza, hogy az állatállomány az utóbbi időben rendkívüli módon megfogyatkozott. A paraszti lakosság a szeme előtt a kollektív gazdálkodás réme lebeg és akiket azzal fenyegetnek meg, hogy a paraszti birtokukat is kisajátítják, tömegesen ölték le állataikat.

KALAPOK már 200 lejtért

és más urdívat olcsóbban a legolcsóbban! „CHIC” Hegedűs és Goldmann cégnél

— **Egy buvárhajó megjavította a mélységi világrekordot.** Speziából jelentik: Az Admiralo des Geneys nevű buvárhajó ma egy motorvizsgálóbizottsággal együtt 122 méter mélységre szállt alá és onnan ismét feltűnt a nyílt tengeren, anélkül, hogy a hajú a külső nyomás folytán sérülést szenvedett volna. Ezzel megjavították egy másik olasz buvárhajónak 117 méteres mélységi világrekordját.

— **Repülőkirándulás Európán keresztül.** Londonból jelentik: Az egyik London mellett repülőteréről egy sportemberekből álló társaság harminckét csoportban 11 napos európai kirándulásra indult. Összesen husz repülőgép indult utnak. A francia Pounaiban tizenhét repülőgép szállt le csupán. Azt hiszik, hogy a hiányzó repülőgépek egyike átkelt a La Manche csatornán és utirányt változtatott. A kiránduló társaság Bécsen és Prágán keresztül tér vissza Londonba.

— **Csak pillanatnyi elmezavar.** Néhány nap előtt az Aradi Közlöny megírta, hogy Kraft Károly siriai lakos Mikelakán öngyilkosságot kísérelt meg. Krafton az elmezavarodottság jelei mutatkoztak és a megyei kórházba szállították. Ott megállapítást nyert, hogy Kraft könnyen végeztessé válható tettét csak pillanatnyi elmezavarában követte el, mert tette elkövetése óta nyugodtan viselkedik, úgy, hogy a napokban teljesen megnyugodott lelkiállapotban elhagyja az aradi kórházat.

— **Megvadult ökrök vérengzése Pécskán.** Ma délután 6 óra felé, a magyar határ felől egy megvadult ökrök rohant át Pécskánál román területre s a tanyájára haza tartó Tigru Saveta fiatal asszonyt megtámadta, szarvára kapta, s mint egy labdát a levegőbe lökte. Azután egy arra menő granicsár-katonát támadott meg, akit szintén rendkívül súlyosan megsebesített, majd a közelben szántogató Batrin loant hátulról keresztülhajította az ekén s a lovakon s azután a lovakra rohant rá s azokon is súlyos sérüléseket ejtett. Csakhamar az örházból előkerült négy granicsár-katona, akik az ökröt agyonlőtték. Bizottság szállt ki a helyzet kivizsgálásához. A sebesülteket a Pasteur-intézetbe Clujra szállították. A lovakat agyonlőtték.

— AZ ARADI KÖZLÖNY T. HIRDETŐI-HEZ. Felkérjük a t. hirdető közönséget, hogy húsvéti lapunk részére feladni szándékolt hirdetéseit juttassa el legkésőbb szombot délig az Aradi Közlöny kiadóhivatalába, mert csak így tudunk azok előnyös elhelyezését ünnepi számunkban biztosítani.

— „Használt hadiflottát keresünk“. Londonból jelentik: Ezeti eredeti hirdetés angol lapokban jelent meg. Egy londoni filmtársaság ugyanis azzal a kérelemmel fordult az angol kormányhoz, hogy a gallipoli-i csatát ábrázoló film céljaira bocsássa rendelkezésére az angol hadiflotta egy részét. Az admirális nem emelt kifogást a terv ellen, csupán azt követelte, hogy a társaság husz millió font sterlingre biztosítsa be előbb a hadihajókat. A társaság a nagy költség miatt lemondott eredeti szándékáról és újsághirdetés útján igyekszik olcsóbb ajánlatot beszerezni.

— Apáca, mint autósóffőr. Sopronból jelentik: Az iparhatóságnál tegnap folytak le a soffőrvizsgák. A jelöltek között volt egy Márta Hirlanda Farmadi nevű apáca is, aki az irgalmas nővérek rendjéhez tartozik. Az apáca éveken keresztül egy amerikai kolostorban volt. Onnan visszatérve, egy autót hozott magával, amelyet az amerikai kolostor ajándékozott a soproni anyaintézetnek.

— Szeretőnek nem jár tartásdíj. Budapestről jelentik: A törvényszék érdekes ítéletben hozott ítéletet. W. Bertalané havi 300 pengő járadékért beperelte K. József budapesti orvost. Keresetében előadta, hogy az orvos fellépett hozzá és udvarolt neki. W. Bertalané emiatt férjét elhanyagolta, majd az orvos rábeszélte, hogy váljon el férjétől és megkérte a kezét. A nő erre elvált férjétől, de az orvos később hallani sem akart a házasságról. Ígéret be nem váltása miatt indult meg a járadékper, de a bíróság keresetével utasította W. Bertalanét és kimondotta, hogy a félperes és alperes között olyan viszony volt, amely törvényes eszközökkel nem védhető.

— Izraelita Ismételtetés. Az aradi neológ zsidó hitközség templomában péntek és szombat este az ismételtetés fel 8 órakor kezdődik. Vasárnap reggel 7 órakor és délelőtt fél 10 órakor lesz mazkek.

— Az aradi Chevra Kadisa az alapszabályok 73. szakasza alapján kisorsolt 10 választmányi tag helyének betöltésére folyó évi május hó 11-ik napjára választást tűzött ki. Az alapszabályok 76. szakasza értelmében „nem választó és választható az a tag, aki a választási évet megelőző időről tagsági díjjal tartozik“. Felhívjuk emellett, hogy tagsági díjjal hátralekban vannak, hogy tartozásukat folyó hó 28-ig bezárólag egyesületünk pénztáránál fizessék be, ellenésetben a választói névjegyzékbe felvehetők nem lesznek. A választói névjegyzék az egyesület iródájában közszemlélésre 8 napra kifüggesztett. Felhívjuk a bizottság jegyzőjénél tehetők meg. Aradon, 1930. április hó 17-én. Az aradi Chevra Kadisa választási bizottsága nevében: Bornstein Sándor s. k. elnök. Reich Jenő s. k. jegyző.

— Husvétra Lichtwitz-, vagy Flora-likőrt, rumot, vagy cognacot vegyen.

— Az aradi Teozófiail Egyesület Piata Avram Iancu 18. sz. helyiségében, minden szombán este 8 órakor az érdeklődőknek ismertető előadást tart. Belépés díjtalan.

— Húsvéti lev. lapok viszonteladásra Kerpelnél.

— Liceanu Ninette fellépte a Gutenberg-Dalkör vasárnapi dicsőhangversenyén. Kimagasló esemény lesz a Gutenberg-Dalkör vasárnapi hangversenye, amely iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. A műsor egyik kiemelkedő pontja Liceanu Ninette énekesnő fellépte lesz, aki operáriákat fog énekelni. Liceanu asszony Fetter Irén legkiválóbb tanítványa, akinek épen a közelmúltban tett szerződéses ajánlatot az egyik legnagyobb párizsi hangosfilm-vállalat. Liceanu asszony a legragyogóbb hangú énekesnő, akire a legszebb jövő vár. Ferenczy György író saját és Szentimrei-verséből, valamint román fordításokból szavai. Nagy érdeklődésre tarthat számot B. Szalay Aranka zongoraművész nő klasszikus zongoraszóója és dr. Reich Jenő, a kiváló közönség konferánsza. A műsor előre megváltható a Vasárnap-nyomdában d. e. 8—12 és délután 2—5 óráig.

Millió ember

az egész világon évről évre hordja a jó PALMA SARKOKAT.

Emberek, akik haladnak a korrallal, nem mennek már bőrsarkokon. Az okosak és a haladás barátai a rugalmas PALMA-SARKOKON járnak.

PALMA a gyalogjárónak egy jótétemény, hosszabb ideig tart, mint a legjobb bőr és ma már oly olcsó, hogy mindenki megveheti, legyen az szegény vagy gazdag.

Ami az egész világon millió ember jónak és gazdaságosnak tart, Önnek is ki kellene próbálnia. Még ma tételen fel elpészével jó PALMA SARKOKAT. Okosság-ból és takarékoságból!

PALMA
KAUCSUK SAROK

LEGUJABB.

Amnesztiát kapott Hatvany Lajos báró.

A törvényszék 7 évre, a tábla 4 évre, a kuria másfél évre ítélte a bárót, aki 9 hónapot kitöltött a büntetésből. — Ma megérkezett Horthy kormányzó amnesztia-rendelete.

Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó jubileuma alkalmából kibocsájtott amnesztia-rendelet értelmében igen sokan részesültek egyéni amnesztiában. A kormányzó amnesztia-rendeletét Hatvany Lajos báróra is alkalmazták.

Mint ismeretes, Hatvany Lajos báró ellen annakidején nemzetgyalázás címen indult meg az eljárás. A törvényszék Hatvanyt bűnösnek találta s hét esztendői fegyházbüntetéssel sújtotta. Az ítéletábla négy évre szállította le a

báró büntetését, míg legfelső fokom egy és fél esztendőben szabták meg Hatvany Lajos báró büntetését. Az ítéletből Hatvany báró kilenc hónapot ki is töltött. Az amnesztia-rendelet kibocsájtása után kegyelmet kért a kormányzótól.

A beadványra most érkezett meg a Kabinetiroda válasza, amely szerint a kormányzó helyt adott a kérelemnek és az amnesztia-rendeletet Hatvany Lajos báróra is kiterjesztette.

Viharos időt jósolnak husvétra.

Egész Középeurópában ciklon fog dühöngeni. Bajorországot árvíz fenyegeti.

Bécsből jelentik: Myrbach Ottó professzor a bécsi meteorológiai intézet jeles tudósa, ki a közép-európai légköri viszonyoknak legjobb ismerője, érdekes prognoszt állított fel a húsvéti ünnepekre. Bejelentette, hogy az ünnepek során egész Középeurópában ciklon fog dühöngeni. A szélvihar csak a húsvét utáni héten fog megszűnni. A tudós véleménye szerint egész Középeurópa egy óriási ciklon periódusba került.

Berlinből jelentik: Németországban a Neckár és a Duna vize rendkívül megáradt. A Neckár két méterrel emelkedett és még további vízemelkedés várható. Bajorországban és a sváb tartományokban előtört a földeket, utakat és több helyen a vasútvonalat is. A Duna felső medrében is erősen árad. Bajorországban a árvízveszély fenyeget.

Mikrofon a tanári szobában

Berlinből jelentik: Hocherschwart sziléziai város gimnázistái eredeti diákcsoportra határozták el magukat. Szerdára tanári konferenciát hívtak össze, amelyen a bizonyítványokról tárgyaltak volna. A harmadik osztály tanulói égettek a vágytól, hogy megtudják azt, hogy mit határozott a tanári konferencia és ezért titokban belopódtak a tanári szobába és a fűtőtest mögött mikrofont helyeztek el. A mikrofontól drót vezetett, amelyet az ügyes nebulók a háztetőn keresztül a kertbe vezettek le. A kertben azután még egy hangszórót szereltek fel, úgy, hogy a tanári szobában kiejtett minden szót valósággal harsogva lehetett érteni a kertben.

Csak a véletlen akadályozta meg, hogy a kis diákok még sem hallgathatták ki a tanári konferenciát. Ugyanis elromlott a fűtőtest és ennek megjavítása közben jöttek rá arra, hogy mikrofonon akarják a tanácskozásokat kihallgatni. A kis diákoknak veri történet semmi bajuk, miután mindjárt beállították tettüket, sőt a fizika tanára meg is dicsérte őket tüköletes munkájukért.

Az IPAROS OTTHONBAN

Husvét első napján
vasárnap este pontosan
3 órakor színpadra kerül:

RIPP VAN WINKLE

ismű 3 felvonásos
romantikus operette.
Vezényli: Buja Sándor

Egy üveg ára a közönség részére 75.— Lej.

Inzsába! Hexenschuss)
Nincsen többé fájdalom!

Ha a fájós testrészt SLOAN'S LINIMENT-tel beörszöli, elmúlik minden fájdalom. A csuklókra vagy fájós izmokra könnyedén azonnal felszívódik.

A vertetülés megszűnik, az idegek és rostok megnyugodnak, gyógyulnak és egészsége rövid időn belül ismét helyreáll.

Reuma, inzsába (Hexenschuss), isiász, derékfájás és minden hasonló fájdalom a SLOAN'S LINIMENT által meggyógyul.

Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat

Horthy kormányzó nem kapott részt az elkobzott Károlyi-vagyonból.

Illetékes helyen rosszindulatu rágalomnak minősítik a magyar kormányzó személyével kapcsolatos híreket. — Kettéosztották Károlyi Mihály vagyonát.

Budapestről jelentik: Néhány külföldi lap köztük az erdélyiek is, Károlyi Mihály vagyonelkobzásával kapcsolatban azt írta, hogy az elkobzott birtokot Horthy Miklós kormányzó jutalmul kapja a nemzeti királykérdés rendezése alkalmából. Azt is írták, hogy a gróf Károlyi Imrének juttatott részt a gróf az államnak adta volna el.

Jó helyről szerzett információ szerint a Károlyi-vagyont elkobzása után két részre osztották. Egy része a Károlyi-családnak, míg a másik része a magyar államnak jutott, amit már a sajtó által ismertetett nemzeti célokra

használnak majd fel. Tény, hogy az állam a vagyon felhasználásáról gondoskodott és ez kizárja a kormányzó személyével kapcsolatos lehetőségeket.

A helyzettel jól ismerős helyen kijelentik, hogy a kormányzó személyével kapcsolatos kombinációk teljesen rosszindulatu, valótlán rágalmakat tartalmaznak. Az a hír, mintha Károlyi Imre eladta volna vagyonrészét a magyar államnak, szintén nem igaz, mert az ajánlat megtörtént ugyan, de eredmény nélkül.

Irodalom és művészet

Kavarodás a szegedi színház körül.

Névtelen levelek, bűnvádi feljelentés. — Kürthy György igazgatót gyanúsítják a rágalmozó levelek írásával.

(Szeged, április 17.) Néhány nap óta Szeged nyilvánosságát újabb érdekes színházi esemény foglalkoztatja. Az események a legutolsó izgalmas színgazgató-választásra nyulnak vissza. Mint az Aradi Közlöny akkor jelentette, az éles személyeskedő korteskedés idején a kisgyűlés városatyáihoz

névtelen levelek érkeztek, amelyeknek szövege a következő volt:

„Nehogy a három utolsó szomorú eset tanulságai megismétlődjének. Vigyázat! Fodor Oszkár zsidó szabadkőműves és bukott igazgató, Faragó Ödön zsidó szabadkőműves és bukott igazgató, Tarnai-Teitelbaum Ernő zsidó szabadkőműves és bukott igazgató, Moly Tamás zsidó szabadkőműves és bukott igazgató, Bárdos-Brachfeld Artur zsidó szabadkőműves és bukott igazgató, Szendrey-Szrasznoff Mihály zsidó szabadkőműves és bukott igazgató, Dolnoky Viktor zsidó szabadkőműves és bukott igazgató, Görög Sándor zsidó szabadkőműves és bukott igazgató és Bánóczy Dezső zsidó szabadkőműves és bukott igazgató.”

A levelek annakidején nagy feltűnést és felháborodást keltettek a kisgyűlés tagjai között. Ugyanakkor a színgazgatójelöltek közül többen

bűnvádi feljelentést tettek rágalmozás és hitelrontás miatt ismeretlen tettes ellen.

A rendőri nyomozás során most meglepő és rendkívül érdekes fordulat következett be, amelyről a szegedi „Délmagyarország” terjedelmes cikket írt. Kürthy György, az utolsó pillanatban a küzdő térre lépett megválasztott színgazgató, akiről a névtelen levél nem talált semmi iránítást, ugyanis körlevelet intézett a szegedi színház azon tagjaihoz, aki-

ket az elkövetkező szezonra le akart szerződtetni.

Megállapítást nyert, hogy a színészekhez intézett körlevelet — amelyet Kürthy György írt alá — ugyanazon az írógépen írták, mint a tanácsstagokhoz írt névtelen levelet.

Az esetet bejelentették a városi tanácsnak, amely a névtelen levelek egy példányát és a színészekhez intézett körlevél egy példányát Fischoff Gyula és Ujlaky Béla dr. budapesti törvényszéki gépirásszakértőkkel megvizsgálta és a két törvényszéki irásszakértő egyetelműen hivatalosan is megállapította, hogy a névtelen levelet és Kürthy körlevelét egy és ugyanazon gépen kopogtatták le. A szakértők megállapították, hogy az írógép betűinek ugyanaz a jellegzetes „lecsuszása” és kopottsága van, mint a becsmérő körlevelének.

A szakértői véleményeket bemutatták dr. Somogyi Szilveszter polgármesternek, aki átlanulmányozza a bemutatott mikroszkópikus felvételeket. A rendőrségen dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos foglalkozik az ügyvel. A rendőrség a szakértők véleménye alapján tanúkihallgatásokat rendelt el ebben az ügyben. Ki fogják hallgatni Kürthy Györgyöt, a feljelentőket s a kisgyűlés tagjait, hogy a gép azonosságának megállapítása után a névtelen levélíró személyét is megállapíthassák.

* Az aradi színtársulat heti műsora. Vasárnap délelőtt 11 órakor: 10, 15, 20, 30, 40 lejes helyárrakkal matiné a színházban. Mit susog a fehér akác? (operett.) Vasárnap délután 3 és fél órakor: Takács Alice (színmű, rendes helyárrakkal.) B. Kálmán Sári felléptével. Este 8 és fél órakor: Sisters (operettújdonosság, másodszer, bérletszünet.) Hétfő délután 3 és fél órakor: Aranyászörű bárány (operettújdonosság, itt először, rendes helyárrakkal.) Este: Aranyászörű bárány (operettújdonosság, itt másodszer, bérletszünet.) Kedd: Sisters (operett, C. bérlet.) Szerda délelőtt 10, 15, 20, 30, 40 lejes helyárrakkal: Tommy és társa (operett, matinéelőadás.) Délután 4 órakor: Sisters (operett, rendes helyárrakkal.) Este: román előadás. Csütörtökön: Juliusi éjszaka (színmű, itt először.)

Hogyan szabadulhatunk meg a kankótól?

Az alábbiakban értesítést olvashatunk, a mely sok elkéseredett embernek fog örömet okozni. Ez a hír, amely ma igen sok ember előtt ismeretes, megdönthetetlen. A folyás, a cystitis, a mirigygyulladások és a szűkületek megszüntetésére végre megtalálták a megfelelő orvosságot.

A PAGEOL ma a leghatásosabb fertőtlenítőszer a kankó és annak elfajulásai ellen. A PAGEOL használata a baktériumokat, bárhol is huzódjanak meg — a bőr felületén vagy a szövetségeiben — megöli és eltávolítja.

A PAGEOL jótékony hatása annyira biztos, hogy Ott dr., a világhírű specialista, Franciaország katonai kórházainak egykori főorvosa azt állítja, hogy a PAGEOL a húgycső és nemi betegségek egyedüli regeneráló és gyorsan tisztító ellenszere.

A PAGEOL minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

* A nagyszebeni Bruckenthal-kórus hangversenye Aradon. Városunk zenekedvelőinek a közeli napokban ritka műélvezetben lesz részük. Csütörtökön, április 24-én érkezik Aradra a nagyszebeni Bruckenthal-liceum 78 tagú énekkara, Dressler Xaver Ferenc orgonaművész-karnaggyal, amely ugyanaz nap este 9 órakor egy Capella-hangversenyt ad kiváló dirigensének vezetésével, az itteni Minorita-templomban. Műsoron vannak Bach János Sebastyén, Durante Francesco, Kuhnau Johann, Reger Max, Rosenmüller Johann, Schelle Johann, Gallus Jacobus művei. 4-, 5-, 7- és 8 szólamu karban. A kitűnő hírnév, amely ezt a kitűnő művészgardát már évek óta kíséri, a Bruckenthal-kórus itteni hangversenyét is művészi és zenei eseményé avatja, melyre már most felhívjuk olvasóink figyelmét. Kötelező műsor ára 20 lej.

* Az aradi színtársulat husvét előadásain mindenki megtalálja a maga szórakozását. A két husvét napot előadást tart a színtársulat. Még pedig vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel az elsőt, amely matiné lesz és ekkor a „Mit susog a fehér akác?” kerül színpadra, a magyaros hangulatu operett, amelynek főszerepeit az operett-együttes színe-java adja. Délután fél 4 órakor Szomorú-színmű a műsordarab: a Takács Alice, amely rendkívül finom veretű, mélyenszántó dráma B. Kálmán Sárral a főszerepben kerül színpadra. — Vasárnap este bérletszünetben a nagysikerű operettújdonosság a Sisters, megy. amely ezuttal másodszer kerül előadásra. A premier közönsége forró elismeréssel avatta slágerre az operettet, amelynek főszerepeit Viola Margittal az élen az operett-együttes színe-java adja. — Hétfő délután premierrel szolgál a színtársulat. Móra Ferenc, a szegedi író csodaszép szövegű operettje, az Aranyászörű bárány kerül színpadra, amelynek muzsikáját ugyancsak ismert szerző: Vincze Zsigmond írta. Az Aranyászörű bárány meséje szép, színes magyar mese, amikor a mesebeli juhász a mesebeli aranyászörű bárányt őrzi, Tulipános szürök, aranykulacsok, fokok, árvalányhaj, pipacs, szárcaláb, aranykalásztenger, fonják körül a mesét, amely Móra Ferenc elméjének ragyogó szülöttje, Viola Margit, Kertész Manci, Fekete Irén, Balázs Győző, Kassay Joanovits, Simon László, stb. a főszereplői az operettnek, amely hangulatos magyar premierje lesz a színháznak. Este ugyancsak ez a műsordarab bérletszünetben. Kedden a Sisters-t ismétli meg a társulat. Szerdán délelőtt 10, 15, 20, 0 és 40 lejes matinéhelyárrakkal a Tommy és társa operett fut műsoron. Délután uiból a Sisters-t adja a társulat. A keddi előadás rendes napi bérletben megy, és azontul a bérletek rendes lejárására kerülnek.

AZ IPAROS OTTHONBAN

Husvét másodnapján, hétfőn este 9 órakor színiere kerül:

A DOKTOR UR,

Molnár Ferenc, 3 felvonásos vígjáték

Husvétli csokoládétojások, csokoládéfigurák a legszebb kivitelben, a legolcsóbban **Pallas Bonbonerie** Str. Romanului (v. Apollo-mozi mellett)

Porcia gróf betörői a vizsgálóbíró előtt.

Megkerült a lopott holmák egy része. — Több értékes holmit a Marosba dobtak a betörők. Ok fosztották ki Scharner aradi mérnök lakását is.

(Arad, április 17.) Az Aradi Közlöny tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású betörésről, amelyet Szerb Péter és Ursuta József rovottmultu betörők gróf Porcia Lajos Szent László-ucca 2. számú lakásán elkövettek. A rendőrségi nyomozás most újabb érdekes adatokkal bővült. Szerb és Ursuta bevallotta ugyanis, hogy több rendbéli betörést követtek el Aradon. Így többek között

ok fosztották ki Scharner Sándor aradi mérnök Perényi-uccai lakását, ahonnan tekintélyes értékű fehérneműt és ruhát vittek el. A rendőrség az Ursutánál tartott házkutatás alkalmával egy értékes szőnyeget talált, amelyről nem tudják a betörők, hogy kinek a tulajdona.

Szerb Pétert és Ursuta Józsefet ma délihen kísérték át az ügyészségre, ahol Vulpe

Constantin főügyész kihallgatta őket. A betörőket ezután átkísérték Ludosa a vizsgálóbíró elé. A vizsgálóbíró nyomban megkezdte kihallgatásukat. A két betörő előadta, hogy a Porcia gróf kárára elkövetett sikeres betörések, után még több helyen jártak. A lopott holmikat Ursuta lakásán gyűjtötték össze. A ruhákat, fehérneműket különböző helyeken értékesítették.

az általuk használhatatlannak minősített holmit pedig bedobták a Marosba. A rendőrség egy egész sereg bünyelt adott át az ügyészségnek. Ezekről az értéktárgyakról ugyanis tudták a betörők, hogy kinek értékesítették. A vizsgálóbíró kihallgatás alkalmával mind a két betörő cinikusan viselkedett. Ludosa vizsgálóbíró úgy Szerb Pétert, mint Ursuta Józsefet előzetes letartóztatásba helyezte.

penzügyigazgatóság körzetében befejeződtek, csupán az aradvárosi forgalmiadónak kivétele maradt az ünnepek utánra.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest Lei 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lei 29.50, Bécs 23.74, Berlin 40.15, Zürich 32.61, Páris 6.63, Prága 5.00, New-York 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

= Szerdán nyílik meg az új vasútvonal Nagyvárad és Csernovitz között. Nagyváradról jelentik: Szerdán helyezik üzembe Nagyvárad és Csernovitz között a Lengyelországon és Csehszlovákián keresztül húzódó ugynevezett peagea vasútvonalat.

— Magyarországon ismét forgalomba hozzák a Coty-gyártmányokat. Budapestről jelentik: Coty kiválásával kapcsolatban a Coty S. A. ma a pesti lapokban egész oldalas nyilatkozatot közöl és bizonyítja hivatalos másolatokkal, hogy Coty kilépett. Így a Coty-gyártmányokat újlag forgalomba hozzák Magyarországon.

Az állam átveszi a megyei kórházat.

Több, mint 14 millió tehertől szabadul meg ezzel a megye és város.

(Arad, április 17.) A városnak és megyének igen nagy tehertételt jelentett, amikor január elsejével a megyei közkórház az állam kezelésébe átment a város és megye kezelésébe. Ez körülbelül 14—15 millió lej kiadást jelentett és természetesen, hogy a mai viszonyok között ezen kiadás viselése igen súlyos teher volt úgy a városra, mint a megyére nézve.

Marsieu Justin dr. megyei prefektus, valamint Lujfal Cornel dr. interimár bizottsági elnök több ízben intervenáltak a minisztériumokban, hogy az állam vegye ismét kezelésébe ezt a kórházat. Az intervenció most eredménnyel járt, a mennyiben ma miniszteri rendelet érkezett, amely közölte, hogy az állam ismét kezelésébe veszi a megyei közkórházat.

KÖZGAZDASÁG.

A malmosoknak április 25-ig be kell nyújtani a forgalmiadó-vallomást.

(Arad, április 17.) Az elmúlt esztendőben — mint ismeretes — a pénzügyminisztérium elrendelte a forgalmi adó befizetésének ellenőrzését. Az ellenőrzés során különösen a malmosok keríttek kellemetlen helyzetbe, amennyiben a pénzügyigazgatóság álláspontja szerint az őrlésre került buzamennyiség után akarták az adót behajtani. A malomtulajdonosok viszont ragaszkodtak a forgalmiadó-törvényhez, amely a gabonaőrleményeket kivonja a forgalmi adó alól.

Ezen két álláspont különbözősége folytán a pénzügyigazgatóság több mint negyvenmillió pengzbírsággal sújtotta az aradmegyei malomtulajdonosokat állítólagos forgalmi adó be nem fizetése címén.

Dr. Iancu Ádám volt aradmegyei országgyűlési képviselő vezetésével néhány héttel ezelőtt küldöttség járult a pénzügyminiszter elé, amelynek során a malmosok előadták panaszukat. Az aradi pénzügyigazgatósághoz most miniszteri rendelkezés érkezett, amely megállapítja, hogy a malmosok tartoznak forgalmi adót fizetni. A forgalmi adót azonban nem az őrlésre került gabonamennyiség után, hanem az őrlés után felszámított 8—10 százalékos őrlési vám után szabad csak kironi. A miniszteri rendelet ugyancsak meghatározza, hogy a malmosoknak legkésőbb április 25-ig be kell nyújtani forgalmiadó-deklarációjukat, amelynek alapján az új kivetés történik. A forgalmiadó-kivételek egyebekben az aradi

Aradi Iparosok Hitelszövetkezete
Áruhitelosztályának bevéssérlési könyvével

TAVASZI SZÜKSÉGLETEINKET

KÉSZPÉNZÁRON 6 HAVI HITELRE alanti cégeknél szerezhetjük be:

Stojkovits és Békés
Plata Avram Iancu No. 16.
Fényképek művészi kivitelben

Menczer konfekció áruház
Bul. Reg. Ferd. 40.
A legszebb modellruhák és kabátok a legolcsóbb árban.

Schwartz Árpádnál
Arad, Strada Branoviel 1. (volt László Vilmos-ú.)
kerékpárok, gramofonok, varrógépek, csillárok és alkatrészek legolcsóbban. 69

Már 5900 lejért
jé hálózati rádiót kapható kitűnő hangszórával.
GELLER RADIO STR. BRATIANYU 7.

Dein Paula
Strada Bratianyu.
Tavaszi kalapajdonságok.

Saját készítményű **cipők** a legolcsóbb kivitelben a legolcsóbb árban

Czernóczky Mihály Str. Eminescu 22.

Ernyők, nyekkendők gyári áron

„Transylvania“ Fischer Elíz-palota. 69

Jakabffy és Társa Minorita-palota.
Brodeti angol Semler és Schörg brassói finom szövetek és bélésárak. 69

Elismert legjobb szerkezetű **jégszekrények olcsón kaphatók**
Kohn Józsefnél Aradon, Str. Consistorialul 11.

Saját készítményű elegáns **cipők** a legolcsóbb árban

Czernóczky Imrénél Strada Marasesti (Kossuth-ucca).

VICTORIA
confectio Arad, Bul. Regina Maria 24.
Dáciával szemben.
Női és leányka felöltők és ruhák alandóan dúsz választékban, 69

Legszebb kész férfi és fiú ruhák legolcsóbban: 69

Varjasnál, Arad, Str. Metlanu 11.

Stemhübel Lajos
Strada Alexandri 1. (Salac-ucca.)
kostyű, fűző kötszer, cummicsikkel legelőnyösebb bevéssérlést forrasza!

Varjas Istvánnál
ferfi és női szövetek, kelengye-vásznak, férfi fehérneműk készen a legolcsóbbak.
Forray-ucca 11. az „Arany Kakas“-hoz.

! Az áruhitelosztály bevéssérlési könyvei kaphatók az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete irodájában Weit er J. u. és Baithény-n. sarok.

Továbbra is működni fog a 350 éves gyulafehérvári magyar gimnázium

(Arad, április 17.) Az Aradi Közlöny azt a hírt közölte pár nappal előbb, hogy a gyulafehérvári Majláth főgimnázium május 4-én ünnepli fennállásának 350 éves jubileumát s ez alkalomra még egyszer, utóljára összegyűjti volt növendékeit, mert a jövő évben már megszűnteti működését.

Erre vonatkozólag levelet hozott ma nekünk a postal, amelyet az intézet egyik tanára küldött s ebben arra kér fel bennünket, hogy a hírt a leghatározottabban cáfoljuk meg. Elmondja a levél, hogy egyáltalában senki sem gondol a nagymulti intézet megszüntetésére. A gimnáziumnak van növendéke elég s a közönség támogatásával az intézet fennállása biztosítva van, mert még a legtávolabbi vidékekről is fölkeresik a növendékek. Természetesen örömmel tesszük eleget a kérésnek, a mely egy magyar iskola boldogulásáról ad hírt: a gyulafehérvári Majláth-főgimnázium tehát továbbra is a magyar kultúra védtálya marad, mint ahogy az volt 350 éven keresztül.

A szerkesztésért idejelenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

PÉNTEK, április 18.

Bucuresti. 19. Istentisztelet. — Königs wusterhausen. 18. Parsifal, nagypéntek és a megváltás értelme. — Prága. 13. Gramofon. 16.30. Jungbauer: „A kincs“ című háromfelvonásos husvéti rádiójátéka. 17.20. Egyházi zene. 20.05. Orgonahangverseny. 21. Husvéti rész Händel „Messiás“ című oratóriumából gramofonon. 22. A „Parsifal“ 3. felvonása gramofonon. — Budapest. 10. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz István püspök. 11. Egyházi ének a Szent István templomból. Szentbeszédet mond Bangha Béla jezsuita tartományfőnök. 12.15. Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál: Raffay Sándor püspök. 7. Husvét passio. (Jézus kinszenvedése és halála).

SZOMBAT, április 19.

Bucuresti. 1. Feltámadás, istentisztelet. Hamburg. 19. Egyházi zene. 20. Könnyű zene. 21. Nessler: „Sákingeni trombitás“ című háromfelvonásos operája. 23.30. Közvetítés a Boccaccio-mulatóból. Utána: Táncczene a Trokadero-mulatóból. — München. 19.20. Jelenetek Goethe „Ifigénia“ című színművéből. 20. Most nyílik az ég, kis husvéti játék versekből, régi és újabb dalokból és kis hangszeres zenéből. 20.45. Rádiózenekar. 22.15. Tarka-est Utána kávéházi zene. — Stuttgart. 19.30. Feltámadási harangszó Freiburgban. 19.35. Frankfurt. 20.30. Bach: H-moll miséje gramofonon. 21.45. Ehrler: „Orfeusz“ című zenés színműve. 22.45. Gramofon. — Wien. 12. Gramofon. 16. Osztrák zeneszerzők műveinek előadása a Hummer-zenekar által. 16. Husvét legendák. 18.45. Feltámadási harangszó a Szt. István

templomból. 20. Schuberttől. 21. Rogacevszki. a párisi Vigopera tagjának hangversenye. 22. Achard Wanda kamaraiénekese és Ivics operaiénekese operaszínteket adnak elő. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 1.05. A m. kir. 1. honvédegyalozzad zenekarának hangversenye. 7.25. Nagyszombat est áhítata. 8.15. Hoór-Tempis Erzsébet hangversenyénekese hangversenye. 9. leveli Kozma Andor „Krisztus mindenütt“ és „Krisztus a gyárban“ című költeményeit olvassa fel. 9.25. Wagner-hangverseny. 11. Bura Káorly és csigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága halottunk temetésén résztvettek és fájdalomunkban osztoztak, hálás köszönettel adózunk.

Külön köszönetet mondunk a sávársini előjáróságnak és az izr. hitközség tagjainak, kik mindenben segédkezett nyújtottak drága halottunk elszállításában,

Gyászoló

Marmorstein-család.

Sávársin.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szócik hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

MINDENES BEJÁRÓNO fiatal, 16 bizonyítvánnyal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1000

KÁRPITOS házhoz megy dolgozni, levelezőlap hívásra is jövek. Str. Episcopul Radu 20. 1612

HÁZIKERTEK kiültetését, balkondiszitést és kiültetést olcsón vállal Szücsy műkertész. Str. Căpitan Ignat 28 volt Kapa-ucca. 1644

NÉMET levelező azonnal felvétetik, románul tudók előnyben. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1648

NÉMET kisasszonyt 6 éves fiúhoz keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1669

JOBB mindenek szakácsnő ajánlkozik, volt Erzsébet-körut 41. 1059

PERFEKT fehérnemű varró házhoz és üzletbe is ajánlkozik. Szabászathoz is ért. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 1661

LAKÁS.

ELEGANSAN BUTOROZOTT SZOBÁT a város központjában esetleg teljes ellátással ármegejelölésével keres garcon triember. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóiba kér.

KIADÓ három autóboksz. és ujonnan festett kétszobás lakás. Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 10. 1662

EKGSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

KÉT kétszobás, fürdőszobás, előszobás lakás a szükséges mellékkeliségekkel május 1-re kiadó a Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesület volt Baththy-ucca 20. szám alatti székházában. Megtekinthetők a nap bármely órájában f. hó 19-ig. 1682

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban

FŐTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 260

Jégszekrények legolcsóbban Nagy Adolf-nál.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmekestő és tisztítózlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

VÉTEL ÉSELADÁS.

KEVESET HASZNÁLT kis OPEL autók 60 000 lejért kaphatók: Opel lölerakat Kálmán A. Arad. 1504

BIEDERMAYER kredenc és szalónok, antik ágyak és éjjeli szekrények, zsurasztal, virágállványok, perzsaszőnyegek, tükrök, majolika díszágyak, antik órák, vitrinek, ovál alaku ebédő asztal, fotelok, székek, ebédő, háló, uriszoba, szalonberendezések, kitömött sas, könyv szekrények, zongorák, filé storeok, ágy terítők, fali tálak, jégszekrények, asztalok, fali vitrinek, díszágyak stb. eladó. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota 1000

KERESK fonott kerti garnitúrákat, harmoniumot, gyári és perzsaszőnyegeket, ezüst tárokat és evőeszközöket, antik butorokat, komplett szobaberendezéseket, márkás díszágyakat stb. Kívánatra házhoz is megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia i. sz. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1454

NAGYMENNYSÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban 1151

Tavaszi építkezéshez

TÉGLA

gép-, kézi-, kut-, mindenféle komtolgia és oserép prima minőségben napi árral kapható
BRAUN GUSZTÁV téglagyár
Telefon: 171 - 185. 1275

INGATLAN.

KIVÁNDORLÁS miatt egy 850 négyszögletes telek eladó. Érdeklődni Guidi, Str. Popa Ioan Rusu (Lujza-u.) 1. szám. 1613

Automobilokat legszébben, legtar- tósabban fényez Ducoval Anton Szontágh.

Autó-kárpitosmunkát is vállal.
Str. Ghiba Birta 42 (volt Körház-ucca)
(Ghiba Birta 28 helyett). 1800

PUBLICAȚIUNE.

No. 11737—1930.

Neaprobându-se rezultatul licitațiunei din 5 Aprilie 1930, se aduce la cunoștință generală, că pentru furnizarea alor 350 (treisutezecinci-zeci) vagoane (a zece tone) lemne de foc despicate de esență carpen și cer tăetură de doi ani și fag tăetură de un an necesare municipiului Arad in ziua de 26. Mai 1930 ora 10 se va ținea in biroul Serviciului economic (Primăria camera 104) o nouă licitațiune publică cu oferte inchise și sigilate pe lângă observarea dispozițiunilor Art. 88—110 a legii contabilității publice.

Deodată cu oferta se va înainta Comisiunei de licitații garanția de 5% in numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetele de sarcini se pot vedea in fiecare zi de lucru sub orele de serviciu in camera 104.

Arad, la 12. Aprilie 1930.

Primăria Municipiului Arad.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóiban.